

PRİMLİ DÖNÜŞ TUZAĞI!

Uzun zamandır Türkiye'li işçileri çok yakından ilgilen-diren ve üzerinde kasıtlı olarak geniş propaganda yapılan "Primli Geri Dönüş" yasası nihayet çıktı.

Yasanın amacı, görünüşte "Ortak Pazar" dışı ülkelerin işçilerini, kabaca "posasını çıkar at" prensibi ile kapı dışarı etmekse de, özünde Türkiye'li işçileri hedeflediği açık. Gün gibi açık olan ikinci nokta ise; yasanın çok iyi planlanarak ve Türkiye'deki cunta hükümetleri ile görüş birliğine varılarak çıkarıldığıdır.

Alman tekeli burjuvazisi, çıkarılan bu yasa ile söylendiği gibi bir taşla iki kuş değil, kuşkusuz ikiden çok kuş avlamayı planlamıştır ve bunu uygulamaktadır.

Bunlardan birincisi, halen işsiz bulunan 120 bin Türkiye'li işçiyi bu yasanın kapsamı dışında bırakmış (onlara, sadece ödemiş oldukları emeklilik primlerini toptan geri alarak, bin an önce dönmelerini salık vermektedir) ve nasıl olsa kısa bir gelecekte geri dönmeye zorunlu olduklarını hesaba katmıştır. Yasayla yapı-

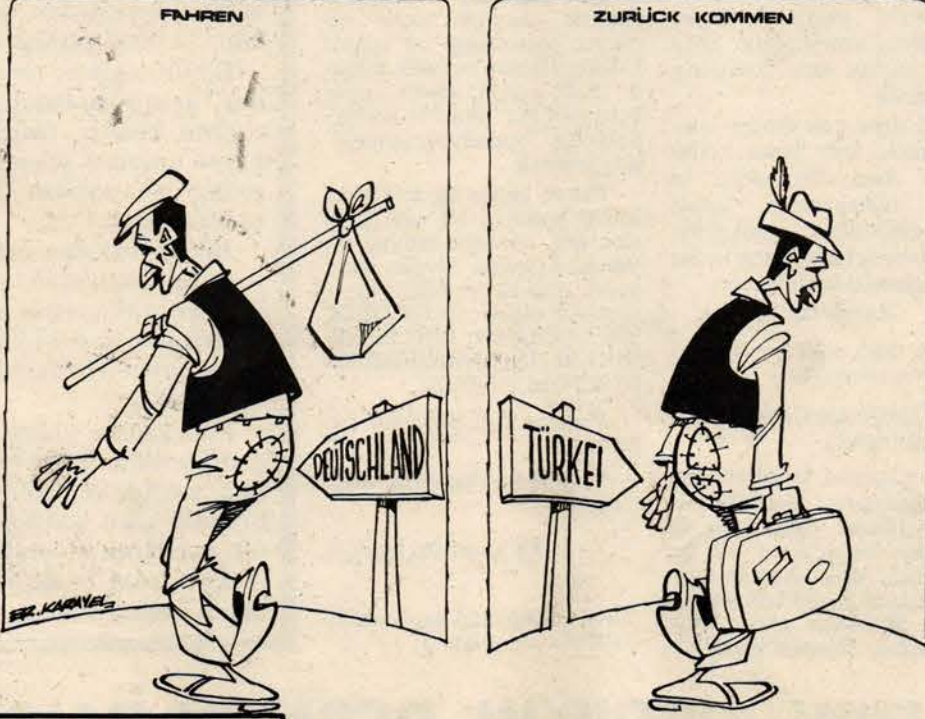
lan iş, bu durumdaki işçileri-mizin geri dönüşlerini çabuklaştırmak için yukarıda sözünü ettiğimiz "cazip" maddeyi getirmektedir.

Yasanın amaçladığı ikinci husus ise; işçi başına 10 500 DM ile beher çocuk başına

1500 DM prim ödeme şartını 1 Ekim 1983 ile 30 Haziran 1984 tarihleri ile sınırlayarak, bu zaman aralığında "üretimin durdurulması nedeniyle işyerinin tamamen veya önemli bir kısmının veya iflas nedeniyle tümünün kapatılması so-

nucu 30 Haziran 1984 tarihine kadar işsiz kalan...", "ve altı aydır kısa çalışan" işçilere inhisar ettirmektedir. Ödeme-yi sadece bunlara indirgemiş-tir. Görünen odur ki, Alman tekelleri bu devrede ortaya

(Devamı 7. sayfada)

Demokrasi Kendiliğinden Gelir mi?

12 Eylül'de Kenan Evren ve ortaklarının verdiği emirle isyan eden ve 1961 Anayasasını ortadan kaldıran ordu, insan haklarını çiğnerken, özgürlükleri ortadan kaldırırken, tüm siyasi partileri kapatırken, tam kendi istediği nitelikte bir anayasayı halkoylamasından geçirirken, 6 Kasım seçimlerine katılmasını istemediği Büyük Türkiye Partisini kapatırken, SODEP ve Doğru Yol partilerini seçimlere sokmazken çok rahattı. Tüm bunları tereyağından kıl çekercesine rahatça yapılabiliyordu. Rahatlığının nedeni ülkede demokrasi geleneklerinin zayıf, demokrasi için mücadele edebileceklerin örgütsüz, burjuva muhalefetin uzlaşmacı ve aydınların yalın oluşuydu.

Şimdi de, Mart sonunda mahalli seçimler yapılıyor. Ve bu seçimlere SODEP ve Doğru Yol partileri de giriyor. Evren Cuntası genel seçimlere katmadığı bu partileri mahalli seçimlere neden katıyor? Bu partilerin kendisi tarafından çizilmiş "Anayasal" çerçeveyi bir veri olarak kabul ettiğini, demokrasiye ulaşma hesaplarının, demokrasiye ekmek-su gibi ihtiyacı olan kitlelerin özlemlerine sahip çıkarak ve demokrasi talebini yüksek sesle dile getirerek mücadele etmek yerine, mahalli seçimlerde Cunta partilerinden daha çok oy alarak bir erken seçimi zorlamaya, ve yapılsa erken seçimlerden galip çıkıp, ondan sonra yavaş yavaş kanuni değişikliklerle siyasi dengeleri değiştirmeye dayandığını biliyor. Ve nasıl olsa erken seçimi gidip gitmemenin anahtarını kendi elinden tuttuğundan bundan hiç çekinmiyor.

SODEP ve Doğru Yolun (bu partinin Adalet Partisi Liderleri üzerindeki siyasi yasakları kaldırmak ve Cumhurbaşkanı taşıdığı yetkileri törpülemekten başka bir hedefi, demokratik bir talebi yoktur.) bu "demokrasiye geçiş" hesapları karşısında ülkemizin geniş aydın kesimlerinin bir itirazı olmadığı da görülüyor. Hatta onlar Nasrettin Hoca'nın alacaklılarına, "Yol kenarına dikenli çalı diktim, gelen geçen koyunların tüyleri bu dikenlere takılacak, toplayıp eğirecek ve pazara götürüp satacağım, sen de parayı alacaksın" demesi karşısında peşin parayı görmüş gibi sevinmesine bizzat bir tutum içindeler.

Oysa demokrasi, ona ulaşmak için gerekli bedel ödenmeden gelmez, gelmeyecektir. Bu hesapların sonunda ulaşılan yer demokrasi olmayacaktır. İşçilerin, emekçilerin örgütlenme özgürlükleri, grev hakları bulunmayacaktır. Düşünce özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, basın özgürlüğüne ulaşamayacaktır. Bu özgürlükler dünyanın hiç bir yerinde kendi ayaklarıyla tıptı tıptı gelmemişlerdir. Bu haklar, genel aklıyla demokrasi hep kazanılmışlardır.

Mahalli seçimlere "Bu Anayasa hak ve özgürlükleri yok etmiştir, kaldırılması gerekir; sendikal haklar ortadan kaldırılmıştır; basın özgürlüğü, siyasi örgütlenme özgürlüğü yoktur, kazanılması gerekir" demeden kitlelerin oylarını bu isteklerin arkasında biriktirmeden girenler kolaylıkla "memleketin çıkarları, dünyadaki ve orta doğudaki tehlikeli gelişmeler karşısında her zamankinden daha çok birlik ve beraberlik içinde olmamız gereken şu günlerde..." gibi gerekçeler ve uzlaşmalarla demokrasi taleplerinden yüzgeri edebilirler. Yüzgeri etmek istemeseler bile demokrasiyi savunacak, isteyecek cesareti bulamazlar.

İşçi sınıfı ve tüm emekçiler, demokrasiden yana tüm güçler seferber olmadıkça, hiç bir burjuva partisi gerçek bir demokrasiyi getirip hediye etmeyecektir.

Demokrasi, onu haketmesini bilenlere layıktır.

Siyasi Mahkumlarla Dayanışma

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi hapishanelerdeki siyasi tutuklular ve onların aileleriyle dayanışmanın güçlendirilmesi için çalışmalar başlattı. Çeşitli illerde Partililer ve sempatizanlar olağan aidaat ve bağışlarına ek olarak bu çalışmalarını mali olarak destekliyorlar, çevreden yeni mali olanaklar sağlıyorlar. Bu kaynakları ayrı bir fonda birikiyor ve tümüyle yardım ve dayanışma amacıyla kullanılıyor. Yurtdışındaki çalışmalarda da desteklenen bu çabalar sadece parasal olanakla sınırlı kalmıyor.

Bu çalışmaların ülkemizdeki tüm ilerici güçleri kucaklayacak etkili ve merkezi bir kampanya haline getirilmesi en önemli dayanışma görevi olarak önümüzde duruyor. TSİP böylesine etkili ve yaygın bir kampanyanın tüm ilerici güçlerle birlikte örgütlen-

mesi için şu bildiriye yayınladı:

"İşçiler, Emekçiler, Faşizme Karşı Olan Tüm Yurttaşlar,

Cunta tam üç yıldır ardı arkası kesilmeksizin emekçi halkımıza, yurtsever aydınlarımıza, ilerici sendika, dernek siyasi parti ve kooperatif yöneticilerine, kısaca "insanım" diyen herkese ve insanca olan her şeye bütün hissi ile saldırıyor.

Yurttaşlar, Bugün ülkemizin hapishaneleri, kışkırtıcı hatta bazı yerlerde hapishane ve tutuklama kampı haline getirilmiş okullar ağzına kadar ilerici insanlarımızla doludur. Cuntanın eski adalet bakanı adli yılın açılışı ile ilgili olarak basına verdiği bir demeçte "ülkemizde her 468 kişiden birisinin hapis veya tutuklu olduğunu" (Devamı 7. sayfada)

B. Berlin Cezaevinde Cinayet

Geçtiğimiz günlerde Berlin'de bir cezaevinde çıkan yangında, 4'ü F.Almanya'da iltica müracaatında bulunmuş 6 yabancı olarak öldü. 3'ü Sri Lanka'lı, 2'si Filistin'li ve biri de Tunuslu olan yabancılar ülkelerine iade edilmek üzere bekletiliyorlardı. Olay Alman basınında, televizyonda ve demokratik kamuoyunda büyük yankılara neden oldu. Yetkililer yangının çıkış nedeninin belirlenemediğini bildirerek, bu kez de konuyu polisye bir olaya dönüştürmek ve böylece F.Alman hükümetinin yabancılar ve siyasi ilticacılara yönelik insanlık dışı politika ve uygulamalarını gizleme çabalarından medet umdular. Şimdi yangının başka tutuklular tarafından mı, yoksa bizzat ölenler tarafından bir protesto eyleminin duyurulması amacı ile mi çı-

karıldığı araştırılıyor. Bu araştırmanın sonucu ortaya ne çıkarır veya birşey çıkarır mı? Bu meçhul. Ama ortada apaçık olan gerçekler var. Yabancılarla ve ilticacılarla ilgili mevzuatı gündün güne insanlık onuruyla bağdaşmayan düzenlemelerle "geliştiren", uygulamada ise bu mevzuata bile ters mekanizmaları kurumlaştıran F.Hükümet bu tür siyasi cinayetlerin bizzat sorumlusu durumundadır.

Kemal Altun olayından sonra, bu kez de 6 yabancının yanarak ölmesi, F.Almanya'da böylesi olayların sürecini gösteriyor. Yerli yabancı tüm demokratik ilerici örgüt ve kişilerin insan yaşamına kastedilen bu antidemokratik uygulamalara ve çağdışı politikalara karşı birlik içinde mücadele yükseltmeleri acil ve vazgeçilmez bir insanlık görevidir.

"1 ÖLÇÜ RAGOFIX 2 ÖLÇÜ SU"

Bir Federal Alman otobanındaki atom mayını yuvası.

Bu yazının başlığı F.Almanya'da Hessen eyaletindeki barış yanlılarının son günlerde sık sık kullandıkları bir slogan. Barışçılar bu sloganı televizyondaki çimento reklamlarından aynen almışlar. "Bugün iş çok basit: Bir ölçü Ragofix, iki ölçü su!"

Barışçılar bu sloganla Federal Almanya topraklarında serpiştirilmiş bulunan atom mayınları yuvalarının çimentoyla doldurularak, kullanılmaz hale getirilmesine çalışıyorlar. Kendileri de ekipler halinde bu işi yapıyorlar.

Şimdiye kadar iki yüz tanesini de doldurmuşlardır.

Atom mayınlarının yuvaları Demokratik Almanya'dan F.Almanya'ya uzanan otobanlar üzerinde hazırlanmış. Amerika'nın Almanya'da bulunan 5. tümeni bir savaş sırasında "düşmana" ağır kayıplar verdirerek geri çekilmek için bu yuvaların kapaklarını açacak, içine 15 kilotonluk atom mayını yerleştirecek ve patlatacak. Patlama kilometrelerce karelik bir alanda tüm hayatı bir anda yok edecek (Devamı 7. sayfada)

TURİST İHRACATÇILAR

12 Eylül faşist darbesiyle birlikte, şimdiki başbakan Özal'ın mimarlığını sürdürdüğü 24 Ocak Kararları diye anılan ekonomi politikasının ihracat alanında sağladığı başarıları göstermek için bu politikanın uygulanmasıyla birlikte ihracatçıların sayısında ne büyük bir artış olduğunu Özal durmadan tekrarlar, faşizme şakşaklık eden köşe yazarları da "Türkiye'nin artık 36 bin ihracatçısı var" diye övünürlerdi.

36 bin ihracatçının foyası kısa bir süre önce ortaya çıktı. Bilindiği gibi Özal hükümetinin son aldığı kararlardan önce yurtdışına turistik gezi yap-

ma imkanı ancak iki yılda bir kere olarak yurttaşlara tanınıyordu. Oysa ihracatçı olduğuna dair bir belge sahibi olanlar istedikleri zaman yurtdışına çıkabiliyorlardı. Ülkemizin her şart altında gemisini yürütme becerisine sahip tuzu kuru kesimleri bu turistik gezi kısıtlamasından birer ihracatçı belgesi edinerek kurtuluyorlardı. Şimdi yurt dışına turistik çıkış tamamıyla serbest bırakılınca birer ihracatçı belgesi edinmenin zahmetlerine katlanmaya hiçbir gerek kalmadı. Her yıl başında yenilenen ihracatçı belgelerinin 1984 yılında yenilenmesi için başvuruların sayısı 3800 olarak ortaya çıkınca geri kalanların, yani tüm "ihracatçılarımızın" yüzde doksanının turist olduğu anlaşıldı.

Meğer bu "ihracatçılarımızın" amacı ülkeye döviz getirmek değil, ülkeden döviz götürmekmiş.

ESKİ 24 OCAK'A
YENİ ETİKET
ANAP HÜKÜMETİ
Yazısı 3. sayfada

PAPA "KARDEŞİNİ" ZİYARET ETTİ

Roma'da ikamet eden, hristiyanların Papa'sı, Noel yortusunda Milliyetçi Hareket Partili faşist katil Mehmet Ali Ağca "kardeşini" ziyaret etti. Papa ile "kardeşi" bir süre başbaşa konuştular. Papa "çok güvendiği kardeşi" ile ne konuştuklarının aralarında bir sır olarak kalacağını söyledi.

Papa'nın amacı, daha doğrusu amaçları neydi bu ziyareti yaparken?

Birincisi, faşist katilin kendisine karşı düzenlediği ve sosyalist ülkelere iftira kam-

panyasına dönüştürülen suikasti tekrar hatırlatmak. Sosyalizme karşı mücadelede şimdiye kadarki papaların en "militan" olan Polonya'lı Papa CIA ve İtalyan gizli servislerinin suikastı Roma'daki Bulgaristan Elçiliği ateşesi Antonov tarafından düzenlenmiş gibi göstermeye çalıştıkları sosyalizm düşmanı komplo-lardan çok hoşnut kalmıştı. İtalyan adli makamları hemen Antonov'u tutuklamış, emperyalizmin kontrolündeki tüm dünya basını, radyo ve te-

(Devamı 7. sayfada)

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

GERÇEK OKUYORUM GERÇEKLERİ GÖRÜYORUM

Elimizdeki GERÇEK gazetesini dört sayıdır okuyoruz. Bana gazeteyi ulaştıran işçi arkadaşım GERÇEK'in faşizm dönemi boyunca hiç ara vermeden çıktığını söyledi. GERÇEK'le yeni tanışmama rağmen her sayısını ezberlercesine okuyorum.

GERÇEK bize bizden haberler iletiyor. Sadece kendi işyerimizde değil, diğer işyerlerinde de sömürü ve zulmün faşist generaller Cuntası ile gittikçe arttığını, sınıfımızın yılmayan gücünü iletiyor.

Her yerde hayatı yakından gördüğü, gösterdiği için gözümüz; duyduğu için kulağımız; kulaktan kulağa ilettiği için dilimiz olmuş GERÇEK.

GERÇEK elimize geçmeden önce çıktığını duymuştum. Şimdi bana da ulaşıyor. Yüreğim sevinçle dolu. Durmuyorduk, sınıfımız yılmamıştı demek. Yeniden doğmuştu sanki. GERÇEK kanımız olmuş doluyor birimizden ötekilere, anlatıyor, gösteriyor, güç katıyor.

Ateşi sönmeyen, yılmayan yüreğimize ışık, sınıf kavgamıza rehber olmuştur GER-

ÇEK. Onu düzenleyen, dizen, basan, bize ulaştıran ellere merhaba diyoruz.

Sınıfımız ve mücadelemiz sürdükece yaşayacaksınız GERÇEK!

Gözümüz, kulağımız, dilimizsin GERÇEK!

KAGITHANE'den
Bir İşyeri Temsilcisi

(Kasım 1983, 221 sayılı GERÇEK'ten alınmıştır.)

RABAK'TA FAŞİST SENDİKAYA YER YOK!

Faşist evren cuntasının sendikalar yasasını ganimet bilen faşist Türk-Metal sendikası, Maden-İş üyelerini kendi bünyesine toplayıp patronlara kusursuz hizmet sunma gayreti içindedir. Birkaç aydır birçok işyerini zorlamalarına rağmen Türk-Metal yöneticileri gittikleri her yerden kovularak derslerini almışlardır.

Bunun üzerine patronlarla ortaklıklarını açıkca ilan edip işyerlerine girmeye kalkışmışlardır. Örneğin İstanbul Topkapı'daki MAN otomobil fabrikasında Türk-Metal şube sek-sek Türk-Metal şube sek-reteri işyerinde personel şefi ile konuşarak postabazıları çağırıp üye kayıt işlerini ellerine tutuşturup, işçilerin bunları doldurmaları istemiş,

üye olmak istemeyenlerin karşısına kırmızı işaret konulması talimatını vermiştir. Birkaç işveren yanı sıra dışarda kimse üye fişi doldurmayınca bir kez daha elleri boş dönmüştür.

Bir başka örnek işyerimiz kağıthane'de kurulu 450 işçinin çalıştığı RABAK Bakır fabrikasında yaşanmıştır. Türk-Metal patronlarla el ele yürüttüğü baskılara rağmen 10 üye bulabilmiştir.

Biz Türk-Metal'i iyi tanıyoruz. Geçmişte MHP'lilere yataklık eden, Maden-İş grevlerine satılık köpeklerini saldırtan, birçok yığıt arkadaşımızı dövdürten, yaralayan faşist Türk-Metal sendikasıdır. Şimdi de baştan sona faşistlerin emrindedir.

Bizi daha çok ezmek için, sömürmek için fırsat kolluyorlar. Ama direneceğiz ve teslim olmayacağız. Faşist cunta defedilene, sendikal özgürlüklerimizi kazanana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz.

Rabak'tan bir işçi

(Aralık 1983, 222 sayılı GERÇEK'ten alınmıştır.)

FAŞİZMİN AK ÇİMENTO ÇIKARTMASI

Ak çimento fabrikasından bir arkadaşımız faşizmin bilinen yıldırma usulleriyle işyerinden alınıp götürüldü. Bir polis timi sanki düşman mevziini basarmış gibi fabrikamızı bastı. Silahların ateşe hazır vaziyetine, kelepçe zincir şa-

kırtıları eşlik ederek ve bu a-bartılı mizansenin bütün işçilerin "ibret ve korkuyla" izlemeleri amaçlanarak, "yakalama töreni" özellikle uzatıldı.

Faşizmin Ak Çimento çıkartması "demokrasiye dönüyoruz" mavallarıyla avunulanlara ders olacak nitelikteydi. "Seçimler" yapıldıysun, "demokrasiçilik" oyununun kuklaları and içedursun, faşist diktatörlük bize gözdağı vermek, ürkütüp sindirmek için, "bekçi köpeklerini" işyerlerimize saldırtıyor, TV dizilerini gölgede bırakacak "Ak Çimento operasyonu"nu gerçekleştiriyordu.

Bugün bir arkadaşımız alınıp götürüldü. Yarınki günlerde kura yine içimizden biri ya da birkaçına çıkacak. Bu belli...

İşçiler arasında bir kıpırdanma oldumu; kuklalarına hakkını savunan sesler mi çarpı, patronların bir işareti kaffidir. Hemen cemseli, askeri, timli, polisli, silahlı, coplu kelepçeli bol "ibret ve korku" dolu bir "operasyon sahnesi" sergilenecek.

Fakat bütün bu bildiklerimizin yanında bir şeyi öylesine net, öylesine ihtiyaç duyarak, öylesine hergün deneyerek anladık ve bildik ki, o, olmazsa olmaz: O GERÇEK TIR. GERÇEK, BİRLİKTİR. BİRLİK İŞÇİ SINIFIMIZIN KURTULUŞUDUR!

Yaşasın İşçi Sınıfının Birliği!

Yaşasın İşçi Sınıfının GERÇEK'i!

Ak Çimento İşçileri

(Ocak 1984, 223 sayılı GERÇEK'ten alınmıştır.)

BAKIŞ

Ocak 1984
Sayılı GERÇEK'ten
Alınmıştır

Orta Direk

Milletçe yeni, yepyeni bir çadır kurmaktayız. Fakat çadır sağlam olmalıdır. Dünyada ve bölgemizde ve dahi ülkemizde sert ve ters rüzgarlar estiği için dikkatli olmak lazımdır. Sağlam çadırın "ortadireği" önemlidir. Ortadirek en sağlam keresteden yapılmalıdır.

Özal şaka yollu da olsa sorunu gündeme getirmiş ve "ortadirek" işçilerden, memurlardan, köylülerden ve esnaftan olsun demıştır.

Bu bir varsayımdır. Oylar sayılınca, doğru olabileceğine dair kuşkular doğmuştur. Ama doğru değildir. Şakadır. Böyle kalabalık ortadirek olmaz.

Nitekim Nurullah Gezin "asıl ortadirek biz işverenleriz" demekle kalmayıp, "ortadirek sağlam keresteden olmalıdır" diye ilave ederek konuya biraz açıklık getirmiştir.

Böyle olunca, meseleye bir de "kereste kalitesi" açısından bakılmalıdır. Ortadirek gerçekten sağlam kereste olmalıdır. Kereste deyince akla Evren paşanın gelmemesi imkansızdır. Evren paşadan daha sağlam "söz meclisten dışarı" kereste bulunmaz.

Her keresteden ortadirek olmaz ayrıca. Kereste iyice yontulmalıdır ki gelen geçene takılmasın. Paşa yontulmuştur. Konser konser gezen, resitaler izleyen ve dahi kulislere sohbet koyulaştırıp Emel Sayın'a iltifatlar eyleyen bir kereste, aransa bulunmaz.

Paşa sadece kaliteli kereste olmakla kalmayıp, çadır kültürü ile de bu işe layıktır. Askerliği dağ-tepe arazide ve çadır içinde geçmiştir. Amerikan brandasından çadırlar paşanın ilk gençlik yıllarının rüyalarını süslemiştir.

Kurulacak çadır hayırlı ve paşa kadar uzun ömürlü olsun!

Dam üstünde saksıgan

Evren faşizminin hükümet etmek için birinci terçihle hazırladığı, ama genel seçimlerde ikinci lige düşünceli elini bıraktığı, Milliyetçi Demokrasi Partisi Genel Başkanı Sunalp paşa hazretleri, partisinin İzmir Karşıyaka ilçesinde partililere hitaben yaptığı konuşmada kaş yapayım derken göz çıkarmış. Hemen her general gibi zekaca biraz kıt yaradılıştı olduğundan sözlerinin anlamını kavrayamamış. Ona yardımcı olmak için kendi sözlerini araya açıklayıcı parantezler koyarak tekrar yazalım:

"Namuslu, genç ve enerjik belediye başkanları seçin. Ben gelsem, beni de seçmeyin. (Çünkü ben Namuslu, genç ve enerjik değilim.) Beni Genel Başkan seçin. (Çünkü faşizmin partisinin genel başkanlığına namussuz ihtiyar ve sümsük bir adam yakışır.)"

Tercüman yazarı Yavuz Donat'ın naklettiğine göre "Türkiye'nin şu anda en önemli koltuklarından birinde oturan" bir görevliye konuşma yaptığı toplantıda şöyle bir soru sorulmuş:

"Büyük kuruluşlar hükümetin getirdiği tedbirlerle ekonomik hamlelere girişecek.... Ya "küçükler" ne olacak?"

El cevap:

"Küçükler mi?.. Yani ufak kuruluşlar.... onları ÖPERLER."

Anlaşıldı mı şimdi Özal'ın "tekellerin belini kıracağız lafının anlamı? Meğer hazret küçük kuruluşları "öper" büyük tekelleri daha büyütmeğe muradında imiş.

Faşist Cunta'nın Özal'dan sonraki ekonomik işlerin icabına bakmakla görevli bakanı Kafaoglu, Özal'ın yeni getirdiği tedbirler karşısında, "kısa bir tetkik ziyareti" için gittiği Amerika'dan bir demec vererek şöyle demiştir:

"Kararlar çok iyi, bunların büyük bir kısmını ben de tatbik ettirecektim."

Valla buna inanırız, çünkü hepiniz aynı itin soyundasınız.

Amerika'da hapse tıkalacak adam sayısı korkunç boyutlara varınca cezaevleri yetmez olmuş. Buna çare bulmak için özel sektöre cezaevi kurdukmaya karar vermişler. Hatta Teksas Eyaleti yöneticileri böyle bir cezaevinde yatacak her mahkum için cezaevinin sahibi ve işleticisi durumundaki kuruluş 23 dolar vermeyi kararlaştırmış. Devlete cezaevlerindeki mahkumların 47 dolara mal olduğu gözönüne alınırsa, özel sektörün insanları içerici tkma maliyetini yarı yarıya düşürdüğü anlaşılıyor.

Bizde de pekala uygulanabilir bu yol. Zaten "hür teşebbüsümüz" durmadan "Devlet bizim beceremediğimiz alanlardan çekilsin" deyip durmuyor mu? Hapishaneleri adam almadığına göre ihtiyaç da mevcut.

Yalnız bunun küçük bir mahzuru var mahkumlar için. Özel sektör müşterisini kaybetmek istemeyeceğinden ömrüallah "kader ve kaza kurbanlarının" affına razı olmaz.

Tercüman gazetesinin tescilli faşist yazarlarından Ergun Göze hazretleri şöyle yazıyor:

"Birçok suçlar hapis cezasından kurtarılıp, para hatta - ne kadar gayriinsanidir derlerse desinler - dayak cezasıyla karşılanıp hapishanelerin yükü azaltılmalıdır." (Tercüman 5 Ocak 1984)

Bir şartla kabul!

Bu satırların her harfi için Ergun Göze'ye yüz sopa!

KUZEY KIBRIS'IN RESMEN İLHAKI

Kendisine Kıbrıs Türk Federe Devleti adını veren siyasal kuruluş ismini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti diye değiştirerek, "bağımsızlığını" ilan etti. Bu karar faşist diktatörlük altındaki Türkiye'de yoğun bir şovenizm kasırgasıyla birlikte geldi.

Önce bugünkü duruma ışık tutacak birkaç noktayı hatırlatalım.

KUZEY KIBRIS'IN İŞGALİ VE TALANI

Türkiye Cumhuriyeti 9 yıl önce Kıbrıs topraklarının % 40'ını işgal etmiş ve orada kendi kuklası niteliğinde bir yerel yönetim kurduarak adına da KTFD demiştir. Türkiye Cumhuriyeti sınıgillerinin gölgesinde bu siyasal yapıyı kurarken, bir yandan bunun adını "federe devlet" koyarak, güya iki toplumlu ve federal bir çözümden yana olduğunu ispat etmeye çalışıyor, fakat aslında istila hareketi ile başlattığı de facto durumu kalıcılaştırma yolunda önemli bir adım atıyordu.

KTFD gayri meşru idi. Çünkü uluslararası antlaşmalarla sağlanmış ve Birleşmiş Milletler tarafından bağımsızlığı resmen onaylanmış Kıbrıs Cumhuriyeti'nin egemenliği ve toprak bütünlüğü çiğnenmişti.

TC. alınan Birleşmiş Milletler kararlarına uyararak askerlerini adadan çekmek zorundaydı, fakat bunu yapmadığı gibi, üstelik de o bağımsız cumhuriyeti hiçe sayarak onun toprakları üzerinde kendisine bağlı bir devlet kurduğunu oluyordu. Londra ve Zürih antlaşmalarıyla kurulan statü gereği Kıbrıs Cumhuriyeti yönetiminde yer alan yöneticiler görevlerine dönme liydiler. Şayet Türk tarafı yeni bir çözüm istiyor idiyse, bu takdirde BM çerçevesinde toplanacak uluslararası bir konferansa razı olması gerekmektedir.

Ama Türk tarafı bunu yapmadı, cumhurbaşkanı vekili Rauf Denktaş ve sayıları nüfus oranına göre saptanmış Türk milletvekilleri, diğer görevliler devletteki görevlerine dönme-

diler. Onlar TC silahlarının gölgesine sığınarak adanın yüzde kırkını kontrol etme politikası güttüler. Bu şekilde işgalciler ve onların Kıbrıs'lı Türk işbirlikçileri, evinden, yerinden, yurdundan, toprağından ve dükkanından kovulmuş olan Kuzey Kıbrıs Rumlarının üretim araçlarına kondular. Kuzeydeki geniş narenciye bahçeleri, Magosa civarındaki ve Salamis Bay'daki büyük turistik tesisler, gene Kuzey kesimdeki çeşitli küçük snai ve ticari işletmeler Rumların elinden cebren alınarak Türkiye'ye ve Kıbrıs'lı Türk burjuvalarının eline verildi.

Dahası da, adadaki Türk asıllıların toplam nüfus içindeki oranı ancak % 18 olduğu için, Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a göç teşvighalıyor, bu şekilde adanın kuzeyi fiilen Türk Cumhuriyeti tarafından kolonize ediliyordu.

Gazetemizin o yıllarda da ısrarla gösterdiği gibi Türkiye'den Kıbrıs'a götürülüp yerleştirilenler, ya faşist MHP tarafından belirlenmiş ailelerdi, ya da Kıbrıs işgal hareketi sırasında ölmüş TC askerlerinin yakınlarıydı. Bu şekilde Türkiye burjuvası ya faşistleri, ya da savaşta ölen yakınını nedeniyle Kıbrıs Rumlarına kan davası güdecek asker ailelerini yerleştirerek adadaki Rum topluluğuna karşı düşmanlık, kin ve husumet duygularını Türk toplumunda bir daha silinmeyecek boyutlara ulaştırarak ve ilanihaye kalıcılaştırmak istiyordu. Ancak bu şekilde adada yüzyıllar boyu kardeşçe yaşamış olan Türk ve Rum emekçilerinin beraberliği ortadan kaldırılabildi; ancak bu şekilde azınlık durumundaki ada Türkleri arasında Türk şovenizmi ve faşizmi köriklenilebilir; ancak bu şekilde Rumlara karşı sürekli faşist provokasyonlar ve saldırılar teşvighalanarak, iki toplumun tek bir devlet statüsü altında yaşamaları tümünden engellenebilirdi. Ve gene ancak bu şekilde TC, Kuzey Kıbrıs'ı ilhak etme yolunda ilerleyebilirdi.

Türkiye Cumhuriyeti aradan geçen dokuz yıl boyunca,

bir yandan KTFD eliyle Kıbrıs toplumunu Rum toplumundan ayırdı, iki halkın kardeşliğini ve birlikte yaşamasını savunan devrim-ilerici Kıbrıs Türklerini sindirdi, ilerici örgütlerin bu yolda mücadele etmelerini ağır baskılarla önledi. Öte yandan, Türk toplumu içindeki demokratikleşme çabalarını ve ilerici-demokratik mücadeleleri bastırdı. Örneğin Türk toplumu içinde yapılan seçimlerde Denktaş'ın partisi salt çoğunluğu sağlayamayınca Ankara'nın faşist Cuntası zor yoluyla yine Denktaş ve hempalarına hükümet kurdu. Böylece federe devlet denilen kuruluşun tümüyle kendi kontrolü altında kalmasını sağladı.

Ve nihayet geçtiğimiz 15 Kasım'da attığı yeni bir adımla KTFD'nin adındaki federe sözünü de kaldıracak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etti.

Son karar, bir yanılla 1974'de zaten yapılmış olan oldu bittinin adının konulmasıdır. Yani adanın fiilen taksiminin Türkiye Cumhuriyeti açısından resmen tescil ettirilmesi. Ve fiilen işgal edilmiş Kuzey Kıbrıs'ın ilhakının resmileştirilmesi yolunda yeni bir adımdır.

Nasıl ki KTFD gayri meşru ise onun yerini alan KKTC de gayri meşrudur. Nasıl ki, KTFD'yi dünyada TC dışında kimse tanımamış ise, KKTC'ni de Türkiye ve Bengalde dışında kimse tanımamıştır. Yani bu devletin hiçbir hukuksal dayanağı yoktur ve olmayacaktır. KKTC, olsa olsa TC'nin bazı özel imtiyazlara sahip 68'inci vilayettir.

Bu kararı ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesinin hayata geçirilmesi diye tanıtmak, Kenan Evren ve şürekası ile Denktaş çetesinin kaba bir demagojisinden başka bir şey değildir. Çünkü ada fiilen bir yabancının devleti (Türkiye Cumhuriyeti'nin) dokuz yıldır işgali altındadır. İşgal durumu sürmektedir. Kaldı ki, biçimsel bakımdan da olsa bir referandumu bile Evren Cuntası ve onun kuklası Dentaş ile avanesi göze alamamışlardır.

Bu devletin bağımsızlıkla uzaktan yakından bir ilgisi de yoktur. Herkesin de bildiği gibi Kıbrıs'taki kukla Türk yönetimi sonuna kadar Ankara'ya bağlıdır. Böylesine bir yönetimi bağımsızlık diye tanıtmak gerçek bir riyakalıktır.

Son karar, Türkiye Cumhuriyeti'nin, yayılmacı ve ilhakçı emellerini bir kez daha ortaya koyduğu gibi, Kenan Evren Cuntası'nın Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'daki barış düşmanı maceracı niyetlerini ve uygulamalarını bir kez daha açığa vurmuştur.

Ayrıca Kenan Evren Cuntası yönünden işin iç politikaya yönelik yanı da vardır. Kenan Evren ve onun generalleri kendi emirlerinin altında düzenledikleri seçimlerde büyük bir prestij kaybına uğramıştır. Seçimlere katılan her iç parti de Cunta'nın güdümü ve icazeti altında olmakla birlikte, Cunta'nın izdüşümü olan MDP ağır bir şamar yemişi ve oyların beşte birini ancak alabilmiştir. Seçmen kitlesi Kenan Evren'in kendine partiler piyasasında emir subayı seçtiği ve açıkça desteklediği MDP'ye oy vermezken, aynı zamanda Cunta'yı da desteklemediklerini ifade etmek istemişlerdir. İşte Kıbrıs'ta "bağımsızlık" ilanı, milliyetçi şartlandırma altındaki kitlelerde şovenizmi kıskırtarak yeniden destek arama amacını da içermektedir. Fakat daha önemlisi Kenan Evren diktatörlüğü bu şekilde bir gerginlik yaratarak, "milli çıkarlar" adı altında vatan-millet-sakarya edebiyatıyla 6 Kasım'da sarsılan otoritesini pekiştirmek, politika üzerindeki vesayetini artırmak niyetindedir.

Hiç unutmayalım ki, bütün bu ve benzeri politikalar tarih ve günümüzde faşist rejimler tarafından denenmiştir, ama her defasında yapanın ayağına dolanmıştır.

İLERİCİLİK ADINA ŞOVENİZME ALKIŞ TUTANLAR

KKTC ilanı ile yoğun bir şovenizm kampanyası da birlikte başlatılmıştır. Bu kam-

Devamı s. 7'de

24 OCAK'A
YENİ ETİKET:

Özal'ın "hükümet programı"nın "24 Ocak felsefesi"nin ürünü olduğunu herkes kabul ediyor. Aksini bekleyen de yoktu zaten. Ama her ne hikmetse, burjuvazinin kalemlerini, "yeni" bir dönemden, "yeni" umutlardan, "yeni" hükümetin "yeni programına herkesin "yeni" bir zaman tanıyıp yeniden beklemesi gerektiğinden bahsediyorlar.

"YENİ" OLAN SİRF DEMAGOGİDİR

Nedir yeni olan? Ne "24 Ocak felsefesi" değişmiştir, ne de uygulayıcısı. Dahası ekonomi de değişmemiştir! Ne iddia edildiği gibi ekonomi "kabuk değiştirmiş", ne de "enflasyon canavarı" yok edilmiştir. 1980'de bir kaç yıl içinde sonuç alınacağını ileri süren Özal, halâ "bir kaç yıl" dan söz etmektedir. Geçen dört koca yıla ve bunun son 3 yılının ağır faşizm şartlarında, yani tam da 24 Ocak'ın gerektirdiği bir siyasi ortamda geçmesine rağmen, Özal halâ 1980'deki gerekçelerini aynen sıralamaya devam ediyor, değişen nedir, "yeni" olan nedir? Olsa olsa Özal'ın yeni demagogik palavralarıdır. Özal usta bir tezgahçı tavrıyla, kokusu ayıyuka çıkmış bayat bir malı taze diye yutturup pazarlayabilme çabasındadır; hepsi bu!..

Tekelci burjuvazi ve sözcüleri, Özal'ı ve programını "yeni" bir umut gibi sunmakla, kitleleri bu sözümona yeni "havuç"un peşinden koşarak yeniden zaman çalmak hevesindedirler. Yani 12 Eylül'den bu yana "sopaya" daima eşlik eden ve sürekli yenilenen pek çok "havuç"ta - çünkü böylesi daha "emniyetli"dir - bir yenisi eklenmek istenmektedir.

Emekçi yığınlar için bu "havuç"un yeniler yutulur cinsten olmadığı aşikardır. Dört yıldır sopa zoruyla kemirilen bu "havuç"un tadı çok iyi bilinmektedir ve fazlasıyla kabak tadı veren bu "havuç", "taşları bağlamaya" yetmeyecektir. Çünkü bizzat "havuç"un, yani 24 Ocak kararlarının niteliği buna elverişli değildir.

FAİZLERİN TIRMANIŞI 24 OCAK'IN KISIR DÖNGÜSÜNÜ GÖSTERMEKTEDİR

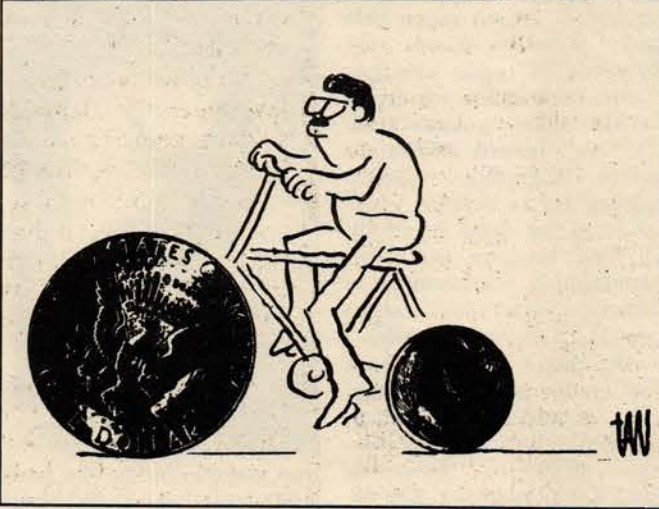
24 Ocak'ın "alamet-i farika", yüksek faiz politikasıdır. Nitekim Özal, yeni icraatına yine faizleri yükselterek başlamıştır. % 52'ye dek ulaşan yeni faiz oranları, 24 Ocak'ın bilinen kısır döngüsünü bir kez daha gözler önüne sermektedir. Yüksek faiz silahı, "enflasyon canavarı"nı öldürmeye yetmemektedir. Üstelik bu silah başka ülkelerdeki uygulamalarının da gösterdiği gibi geri tepmektedir. Faizlerin yükseltilmesiyle, belki "enflasyon canavarı"nın kuyruğuna teneke bağlanmakta, ama aynı zamanda, yatırımların durması, üretimin gerilemesi, maliyetlerin yükselmesi, vb. bir dizi sonuç yaratılarak "enflasyon canavarı" - öldürülmez bir yılan - beslenmektedir. İşte faizlerin % 52'ye dek tırmanması bu kısır döngünün doğal bir sonucudur.

Özal'da bunun farkındadır; ama ona göre bu kısır döngüyü, ihracatı artırmak suretiyle kırmak mümkündür. İşte bu da 24 Ocak'ın başlıca hayalidir. Son dört yıl da göstermiştir ki, bazı zorlamalarla ihracatı biraz artırmak mümkün olsa bile, bu suni artış - 1983'te olduğu gibi - bir noktada tıkanmaya mahkumdur ve "24 Ocak"ı kurtaracak düzeye asla varamayacaktır. İşte 24 Ocak'ın başlıca çıkmazı budur!

24 OCAK'IN TEKELCİLER DIŞINDA KİMSEYE BİR VAADI YOKTUR

Faizlerin yükseltilmesi yine malum sonuçları doğuracaktır. Yatırımlar sıfır düzeyde kalacak, mevcut işsizlik daha da artacak, üretimde görülen gerileme devam edecek, zamlar birbirlerine eklenirken, gerçek ücretler gerileyecektir.

Bir kez ve bir kez daha işçi ve emekçilerden "fedakarlık" istenecek, "sabır" dlenip "disiplini sıklamaya devam etmeleri" beklenecektir. Nitekim Özal'ın Türk-İş kongresinde yaptığı konuşmanın özü budur. Zaten 24 Ocak'ın işçilere emekçilere hiç bir vaadi - tabii yokluk, yoksulluk, baskı ve zulüm dışında - yoktu ve olmazdı.

YURT DIŞINDAKİ DİSK YÖNETİCİLERİ TOPLANDI

Türkiye'deki faşist Cunta'nın, işçi sınıfına, onun ileri sendikası örgütü DİSK'e yönelik saldırıları sürüyor. DİSK yöneticileri yıllardır en ağır insanlık koşulları altında hapis tutuluyor, pek çoğu idam istemiyle yargılanıyorlar. Ancak tüm çabalar boşuna. Türkiye işçi sınıfı, DİSK'in sendikası mücadelesine gelse bilecek. Çünkü bu mücadele geleneği, Közlu'da Zonguldak'da maden ocaklarında, Erdemir'de, Demir-Döküm'de, Rabak'da, Gamak'da, tezgah başlarında, 15-16 Haziranlarda, DGM yasası protesto eylemlerinde meydanlarda, işçi sınıfımızın yığıtçe, fedakarca

mücadeleleri ile bir dantel gibi örüldü.

12 Eylül'den bu yana DİSK'i yaşatmak, DİSK yöneticilerine yönelik insanlık dışı baskı ve uygulamalara karşı yurtdışında da yoğun bir teşhir ve dayanışma çalışması yürütülüyor. Bu çalışmalar geçtiğimiz günlerde, yurtdışında bulunan tüm DİSK'li yöneticilerin katılımıyla yapılan bir toplantı ile daha ileri bir düzeye yükseldi. Hollanda'nın Amsterdam şehrinde yapılan toplantıda, DİSK'le, tutuklu DİSK yöneticileri ve üyeleriyle dayanışmanın daha organize bir hale getirilmesi kararlaştırılarak, bir merkezi

Aslında 24 Ocak'ın tekeli burjuvazi dışında kimseye bir vaadi yoktur. Bir avuç tekelci dışındaki herkes 24 Ocak'tan nasibini almıştır ve bundan sonra da almaya devam edecektir. Son ekonomik kararlar, Özal'ın ne denli gözükara bir politika izleme kararlılığında olduğunu göstermektedir. Resmi mevduata faiz getirilmesi bunun çarpıcı bir örneğidir. Bu karar önemli bir tutara ulaşan bu mevduatı bugüne dek sıfır faizle işleten ve böylelikle toplam mevduat maliyetini düşük tutup kredi faizlerini fazla yükseltmek zorunda kalmayan devlet bankalarını hedef almakta ve onları tekelcilerin doğrudan kontrolündeki bankalarla "eşit şartlarda" rekabete zorlamaktadır. Bunun sonucu olarak Ziraat Bankası ve Halk Bankası'nın kredi faizleri yükselecektir. Ziraat kredilerin faiz oranının yükseltilmesi tarıma, özellikle küçük üreticiye yeni bir darbe vuracaktır. Gübre subvansiyonunun kaldırılması ve di-

Devamı s.7'de

"Bombalı Yaşam"a Alışmak ...

Remzi Çığ

Amerikan atom füzeleri F.Almanya topraklarına yerleştirildi. Ve yeni yılın ilk günlerinden itibaren ateşlenmeye hazır hale getirildiler. Alman ve Amerikan yetkilileri ayrı ayrı açıklamalarla 1984'ün bu ilk "müjdesini" dünyaya duyurdular.

Yeni yeni umutlarla, biraz da neşeyle, bir yeni yılı karşılamak için, en şatafatlısından en mütevazı aile toplantılarına kadar eğlenceler düzenlenir, rengarenk havai fişekleri ve çatapatlarla yılbaşı gecesi tüm Avrupa bir bayram havası yaşarken, anlaşılıyor ki bazı "insanlar" çok daha "ciddi" işlerle uğraşmaktaydılar. Kocaman depolarda, büyük bir itina ile ambalajlanmış koca koca sandıklar dikkatle açılıyor, Amerikan işçi ve teknisyenlerinin "hünerli" ellerinin ve teknolojinin en gelişkin ürünü gıcır gıcır parçalar bir yerlere monte ediliyordu. "İş" tamamlandığında, yani dünyanın bir yangın yerine çevrilmesi için sadece düğmeye basmanın yeterli olduğu duruma gelindiğinde, belki de şampanyalar patlatılmış, görevliler büyük bir haz ve sevinç içinde birbirlerini kucaklayarak kutlamışlardı. Ve belki de bir askeri birlik ilk nöbeti devralmış, bu "şerefli görevi" nasıl bir ciddiyet ve titizlikle yapacaklarına dair and içmişlerdi.

Füzelerin ateşlenmeye hazır hale getirilmesinin hikayesi başka türlü de olabilir. Fakat işin özü değişmez. Biz bir çiçeği sularken, bir kuşa yem verirken, bir çocuğun yavaşça okşarken, "başkaları da" boş durmuyor. Bombaları istif ediyor. Füzeri kuruyor. Zehirli gazlar üretiyor. Ve emperyalizmin saldırganlığı, savaş kıskırtıcılığı nedeniyle dünyayı sevmek, yaşamı sevmek tek başına yetmiyor. Onu korumak da gerekir.

1983 yılı boyunca, F.Almanya'da, Avrupa'nın diğer ülkelerinde, Amerika'da tüm dünyada milyonlarca insan salonları doldurdular, meydanları inlettik. Çoluk-çocuk, genç-ihthiyar omuz omuza olduk. Komünistler, sosyal demokratlar, çevre korumacılar, papazlar, ilericiler, demokratlar olarak, İNSAN olarak el ele tutuştuk. Sesimiz yeri göğü doldurdu. Ama başkanlık saraylarına, parlamento binalarına giremedi. Süslü sırmalı, asık suratlı generallerin askeri stratejileri, ölüm taciri silah tekelcilerinin kazanç hevesleri baskın çıktı.

Şimdi bir süredir Avrupa topraklarında ateşe hazır atom füzeleri, havada bir sessizlik var. Belki fırtına öncesinin sessizliği. Barış hareketi yerleştirilmesini önleyemediği füzeri söktürmesini becerebilecek mi? Yoksa "bombalı yaşama" alışılacak mı?

İşte Batı Avrupa'daki, F.Almanya'daki barış hareketinin önündeki en tehlikeli tuzak da burada yatıyor: "bombalı yaşama" alışmak! Bu, füzerin ateşlenmesini göze almak, cehennemi tevekkülle beklemek demektir. O zaman ise, ipe giden idam mahkumunun son sözü sorulduğunda söylediği gibi, "bu gerçekten hepimiz için İYİ BİR DERS" olacaktır.

ULUSLARARASI CAM İŞÇİLERİ SENDİKASI KONGRESİ SOFYA'DA YAPILDI

Dünya Sendikalar Federasyonuna (DSF) bağlı 16 milyon üyesi bulunan Ağaç, İnşaat ve Cam İşçileri Sendikası (UITBB)'nin Genel Kurulu 11-17 Ekim Tarihinde Bulgaristan'ın başkenti Sofyada yapıldı.

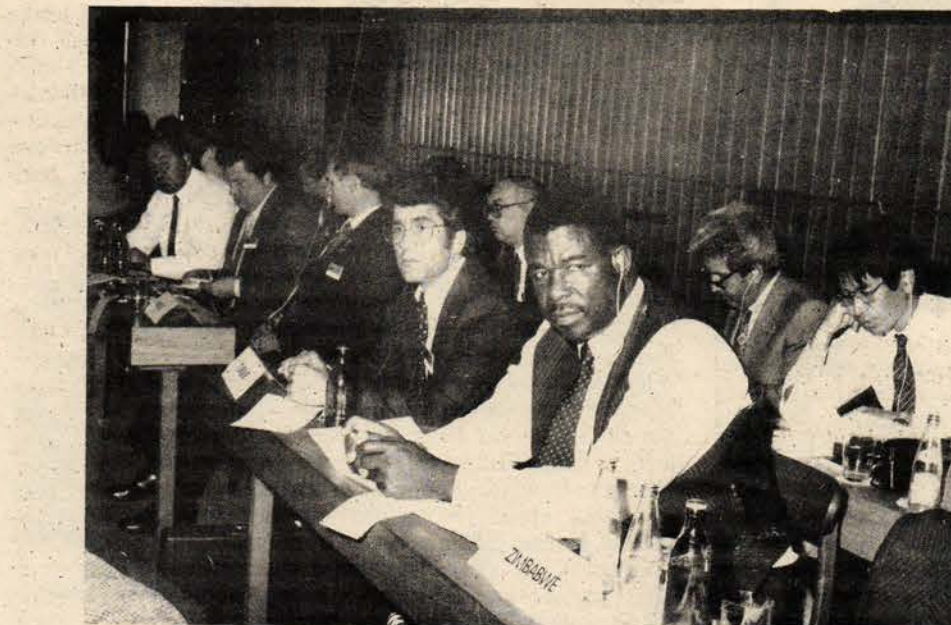
Toplantıya, sosyalist ve kapitalist 64 ülkeden 300 delege katıldı. Türkiye'den ise DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası'nı temsilen DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Hürcam-İş sendikası G.Eğitim sekreteri Yaşar Arıkan Genel Kurulda hazır bulundu.

UITBB'nin 25 yıldır genel sekreterliğini yapan Vikco Porkala genel kurulda yaptığı konuşmada dünyadaki sendikaların içinde bulundukları sorunlara değinerek Türkiye'deki Cunta'nın işbaşına gelmesi ile birlikte yüzlerce sendikası zindanlara kapatıldığını, bir çok meslektaşlarının vatanlarından çıkarıldığını, bu tür uygulamaları UITBB olarak seyirci kalmıyacaklarını söyleyerek tüm delegeleri Türkiye'deki sendikacılarla somut dayanışmada bulunmaya çağırdı. Ayrıca idamlı yargılanmakta bulunan DİSK yöneticilerinin serbest bırakılması için kongre divanına bir önerge sunan Yaşar Arıkan'ın bu önergesi oybirliği ile kabul edilerek Cunta hükümetine protesto telgrafı çekildi.

Yaşar Arıkan'ın genel kurulda yapmış olduğu konuşmanın özeti şöyledir.

Değerli Delegeler, Değerli konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Sizleri ülkemizde sosyal ve ulusal kurtuluş için mücadele eden geniş emekçi yığınları-

nın selamını getirdim. Sizlere barış yumuşama ve silahsızlanma için mücadele eden Türkiye Barış güçlerinin selamını getirdim. Sizlere Cunta'nın zindanlarında ölümle karşı karşıya olan sendikacı arkadaşlarımızın selamını getirdim.

Burda uluslararası sendikamız UITBB'nin 9. Kongresi'nin yapıldığı şu günlerde ül-

kemizde ve dünyada önemli günler yaşıyoruz. Bugün dünya halklarının önünde duran en önemli sorun, emperyalistlerin ve savaş kundakçıların alabildiğine körüklediği yeni tip kitle imha silahlarıyla savaş kıskırtıcılığına karşı çıkmaktır. Barış, yumuşama ve silahsızlanma yolunda kararlı ve aktif mücadele tüm barış

güçlerinin önünde duran en hayati görevidir.

Türkiye'de 12 Eylül darbesi ile işbaşına gelen Cunta demokrasi ve barış güçlerine saldırırken, aynı zamanda Ortadoğu'da ABD emperyalizminin jandarmalığında yükleniyor. Askeri darbeden sonra Türkiye'ye yapılan Amerikan askeri ve ekonomik yardımı

daha da yükseltilmiştir. 1981 yılında İsrail ve Mısır'dan sonra üçüncü sıradan yer almıştır. Türk askeri Cuntası Amerikan firmalarını 291 bombardıman uçağı sipariş etmiştir. Toplam 5 milyar doları aşan bu anlaşma dünya silah ticaretinde son zamanların en büyük ticaretidir.

Değerli meslektaşlarım, Siz Türkiye'deki generaller Cuntasının uluslararası arenadaki niteliğini özet olarak anlatmaya çalıştım. Faşist Cunta'nın içerideki uygulamalarına gelinece; 12 Eylül darbesi ile yönetime silah zoruyla el koyan Cunta, tekelci egemenliğin ve ulusal baskının devlet terörünü, vahşet ve zulmünü sürdürüyor.

Burda sadece birkaç önemli nokta üzerinde durmak istiyorum. Özellikle Cunta'nın işçi hareketine, diğer emekçilerin ekonomik demokratik haklarına karşı sürdürdüğü politikayı göstermek istiyorum. Faşist diktatörlük işbaşına geldiğinden buyana insan hak ve özgürlüğünü, demokrasinin en küçük kalıntılarını da kaldırmıştır. Cunta'nın 4 yıllık bilançosundan bazı rakamlar vermek istiyorum. 100.000'den fazla insan politik nedenlerden hapse atıldı. Cunta'nın kolluk kuvvetlerince öldürülenlerin sayısı 500'ün üzerindedir. Düzmece davalardan yargılanan binlerce tutukludan 4500'i hakkında ölüm cezası isteniyor. İdam edilenlerin sayısı 30'u buldu. Cunta'ya teslim olmayan sosyalistler ve ilericilerden 50'den fazlası vatandaşlıktan çıkarıldı. 74'ü idamlı olmak üzere yüzlerce sendikacı

Devamı s.7'de

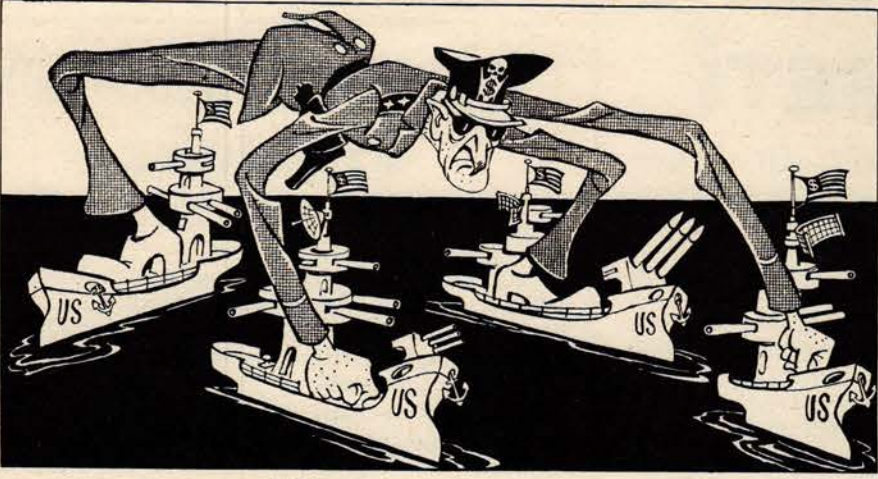
GEW Tehlikeli Örgüt

Alman Bilim ve Öğretmenler sendikası yayın organı Erziehung und Wissenschaft'ın yazdığına göre bu sendika türk makamları tarafından tehlikeli bir örgüt gözüyle görülmektedir. Amnesty International'e eline geçen gizli bir belgede Türkiye'ye karşı faaliyetlerde bulunan örgütlerin isimleri sıralanmakta ve bun-

lar arasında GEW, SPD, SPD'nin gençlik örgütü genç sosyalistler, protestan öğrenci birliği, Münih Öğrenci Birliği vs. yer almaktadır.

Aynı derginin yazdığına göre bu sendikanın türk üyeleri Türkiye'ye gittikleri zaman zorlukla karşılaşabilirler. Almanya'da yaşayan TÖB-DER üyelerinin bildir-

diğine göre, onlar GEW ile birlikte çalışmamaları için türk makamları tarafından uyarılmışlar. Aynı sendika üyesi iki Türkiye'li öğretmen Türkiye'de resmi makamlarca kovuşturmayla uğrayacaklarından çekindikleri için, Türkiye'ye gitmeden önce üyelerine son verdirmişlerdir.

ABD LÜBNAN BATAĞINA GÖMÜLÜYOR

Amerikan emperyalizmi Eylül 1982'de Lübnan'a deniz piyadelerini çıkarırken kısa zamanda Lübnan ordusunu güçlendirilebileceğini ve ülkedeki kendi varlığının çok uzun sürmesine gerek olmayacağı hesaplamıştı. Ama Amerikan çıkartmasından sonraki birkaç hafta içinde bu halin gerçekleşmesinin pek

mümkün olmadığı görülmeye başlandı. Bir kere ordu mevcudu kağıt üzerinde görülenin yarısı kadardı. Üstelik bu mevcudun önemli bir bölümü düz müslümanlardan oluşuyordu ve Lübnan ordusu düz'lerle çarpışmaya başlar başlamaz, bu askerler subaylarıyla birlikte orduyu terketmeye, düz milislerin saflarına geç-

meye başladılar. Ülke nüfusunun çoğunluğunu teşkil eden müslümanlar zaten Lübnan ordusunu kendi orduları olarak benimsemiyorlardı.

Lübnan ordusunu güçlendirmekle görevlendirilen Amerikan generali Gerald Bartlett verdiği raporda Lübnan ordusunun etkin hale getirilmesi için onsekiz ay gerektiğini, Lübnan'daki milis kuvvetlerinin silahlarının toplanması sağlanabilirse Lübnan ordusunun ülkede duruma hakim olabileceğini, bunun için ise 36 ay gerektiğini belirtiyor.

ABD emperyalizmi Lübnan'da karşılaştığı vurkaç taktikleriyle ağır kayıplar veriyor. "Düşman" belli bir yerde değil her yerde olduğu için de birşey yapamıyor. Amerikan kayıpları ise ABD kamuoyunda "Lübnan'da işimiz ne?" sorusunun gittikçe daha çok sorulmasına neden oluyor. Bartlett raporuna göre ise en az 36 ay Lübnan'dan çekilmesinin mümkün olmadığını görüyor. Lübnan'lı yurtseverlerin büyük bir fedakarlıkla Amerikan birliklerine yönelttikleri saldırılardan da büyük endişe duyuyor. Hatta bu saldırıların Amerikan gemilerine yöneleceği istihbaratı ile daha da bir tedirgin oluyor. Amerikan genel kurmayı bölgedeki Amerikan gemilerini, havadan gelebilecek intihar saldırılarına karşı tam alarm durumuna geçiriyor. Emperyalizm Lübnan'da gittikçe daha derin bir batağa gömülüyor. Ülkede kalması çıkarları açısından gerekli. Ateşteki kestaneleri İsrail'e çıkartırsa, Arap halklarının tepkileri daha da artacak, kendisi çıkarsa, Amerikan halkı tepki gösteriyor. Lübnan ordusu ise bir türlü belini doğrultamıyor.

CIA RAPORU: SOVYETLERİN SİLAH HARCAMALARI ABARTILMIŞTIR

Son CIA araştırmalarına göre Sovyetler'in reel askeri harcamaları ABD resmi makamlarının daha önce öne sürdükleri rakamların çok altında geliştirmiş. İncelemelere göre son 7 yıl içinde Sovyetler'in askeri alanda yaptıkları harcamaların yıllık artış hızı, 1966-1976 yılları arasındaki yarısının da altına düşmüş. Şöyle ki, 1976'dan önce askeri harcamaların yıllık artış miktarı % 4-5 iken, son 7 yıl içinde bu artış % 2 civarında kalmış.

Son CIA raporu Amerikan Cumhurbaşkanı'nın kendi kamuoyunu ve dünya kamuoyunu aldatmak için kopardığı büyük yaygarayla tam bir çelişki yaratıyor. Reagan, Sov-

yetler'in son yıllarda askeri harcamalarını muazzam ölçüde arttırdıklarını, dolayısıyla kendilerinin de dengiyi sağlamak için arttırmak zorunda kaldıklarını ve kalacaklarını iddia etmekte, bu yönde kendi ve dünya kamuoyuna sistematik baskı yapmaktadır.

Oysa işin gerçeği CIA raporunda belirtildiği gibidir. Sovyetler askeri harcamalarını gittikçe azaltmaktadır. Demek ki ABD Devlet Başkanı düpedüz yalan söylemektedir. ABD resmi makamları tarafından, yeni makamları tarafından, askeri harcamaların artırılması, silahlanmaya hız vermek için Beyaz Saray'ın nasıl iki yüzü ve yalancı bir politika izlediğinin ibret verici bir örneğidir.

DKP 7. KONGRESİ YAPILDI

F.Almanya Komünist Partisi'nin (DKP) 7. kongresi, 6-8 Ocak tarihlerinde Nürnberg şehrinde yapıldı. DKP Merkez Komitesi sekreteri H.Mies'in bir konuşmasıyla açılan kongreye, başta Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Demokratik Alman delegasyonları olmak üzere çeşitli ülkelerin Komünist ve işçi partileriyle, ulusal kurtuluş hareketlerinden delegasyonlar katıldı.

F.Almanya'ya yeni atom füzelerinin yerleştirildiği ve yeni yılın ilk günlerinden itibaren de ateşlemeye hazır hale getirildiği koşullarda toplanan DKP 7. Kongresi, insanlığın bu en önemli sorununa, barışın korunmasına büyük önem verdi. 3 gün süren kongre boyunca kongreye sunulan karar tasarıları, tartışılıp onaylanarak, parti'nin yeni dönem ilişkiler politik hattı çizildi.

ABD emperyalizminin son zamanlarda bağımsız devletlere yönelik saldırganlığının teşhir edildiği kongrede, Nikaragua'nın Bonn Büyük Elçisi Willibald Frederdsdorf da bir konuşma yaptı. Daha sonra ise H.Mies Nikaragua temsilcisine, Alman komünistlerinin Nikaragua halkı ile dayanışmasının sembolü olarak 50 bin DM'lik bir bağış çekti.

Yabancı işçilerin sorunlarını da ele alan DKP 7. kongresi, "yabancı işçilerle dayanışma" başlıklı bir kararı alkışlarla kabul etti.

İkinci günü yapılan seçimler sonucunda, partinin yönetim organlarında görev alanla-

rın belirlendiği DKP 7. Kongresi, ENTERNASYONAL marşının ayakta söylenmesi ile sona erdi.

PERU'DA SOL İTTİFAKIN ZAFERİ

19 Aralık 1983 tarihinde Peru'da yapılan mahalli seçimler Birleşik Sol İttifak'ın zaferiyle sonuçlandı. İktidardaki Halkçı Hareket Partisi ise büyük bir yenilgiye uğradı.

Başkent Lima Belediye Başkanlığı'nı 53 yaşındaki solcu Alfonso Barrantes kazandı. Peru Komünist Partisi'nin de içinde yer aldığı Birleşik Sol İttifak'ın aday olan Barrantes toplam oyların %34'ünü alarak kendisiyle birlikte seçime katılan diğer 14 rakibini büyük bir yenilgiye uğrattı. Böylece Latin Amerika'nın kapitalist ülkelerinde tarihte ilk kez bir başkent belediyesine bir solcu başkan seçildi.

Peru mahalli seçimleri Mao'cu gurupların seçimleri sabot etme tehditleri ve girişimlerine rağmen genel olarak olaysız geçti. Ülke çapında en çok oyu Merkez Sol Sosyal Demokratlar topladı. İktidardaki Halkçı Hareket Partisi ise ancak üçüncü sırada yer alabildi.

Seçimlerde mağlup çıkan Fernando Belaunde başkanlığındaki Halkçı Hareket Partisi, 1963-1968 tarihleri arasında iktidar partisi idi. 1968'de bir askeri darbe ile iktidardan uzaklaştırılan bu parti 12 yıl sonra 1980'de Peru'da sivil hükümeti yeniden kurmuştu.

Peru mahalli seçim sonuçları, üç yıllık sağcı iktidarı icratına karşı yapılan büyük bir protesto niteliği taşımaktadır.

GRENADA GERÇEĞİ

ABD emperyalizminin haydutça bir gece baskınıyla istila ettiği bağımsız Grenada'da 1979'dan beri işbaşında olan rejimin niteliği neydi, neler yaptı ve neler yapmaktaydı? Bunları okuyucularımızın dikkatine sunuyoruz.

Grenada eski bir İngiliz sömürgesiydi. 1974 yılında bağımsız oldu. Bağımsızlıkla birlikte iş başına geçen Eric Gairy yönetimi (Gairy eski dönemde de İngiliz sömürgecilerin önde gelen adamıydı) ayyuka çıkan yolsuzluklarının ve beceriksizliklerinin halkta doğurduğu nefrete rağmen zor ve baskıyla ayakta duran bir dikta rejimiydi. 1979'da Maurice Bishop'un önderliğinde, Marksizmden esinlenen yurtseverlerin başını çektiği bir devrimle devrildi.

Devrimci hükümet başa geçtiğinde ülke ekonomisi tam bir çöküntü içindeydi. Hazine diktatör Gairy ve sürekası tarafından soyulmuş, tamtahir bırakılmıştı. Ada nüfusunun yarısından fazlası işsizdi. Yoksulluk, açlık kol geziyordu.

Yeni rejim ekonomiyi ve toplum hayatını yeniden ayakları üstüne kaldırmak için girişilen gayretlerde halkın yönetime doğrudan katılmasını sağlamaya büyük önem verdi. Mahalle ve yöre konseyleri oluşturuldu. İşletmelerde ekonomi tamamen tarıma dayanıyordu— işçi konseyleri seçildi. Bunlar, merkezi yönetimin aldığı her türlü kararda ve işlerin yürütülmesinde söz sahibiydiler. Devlet memurları ayda bir kere halk konseylerine rapor vermekle yükümlü tutulmuştu. Sendikalar, köylü, kadın ve gençlik birlikleri oluşturuldu ve hızla gelişerek, ülke hayatında önemli roller oynamaya başladılar.

Hükümet halkın eğitimine büyük öncelik tanıdı. 1980 bütçesinin beşte birinden büyük bölümü eğitime ayrıldı. Özel üniversite kursları oluşturuldu, yüzlerce öğrenci yabancı ülkelere eğitim görmeye gönderildi.

Ekonomi zaptı rapt altına alındı, yabancı tekellerin hakimiyetine son verme yolunda ileri adımlar atıldı. Devlet çiftlikleri ve köylü kooperatifleri üretimin hızla artırılma-

sına katkıda bulunmaya başladı. Temel ihtiyaç maddelerinin çoğunun fiyatları düşürüldü. Grenada aynı zamanda turistik bir ülke. Adada büyük ve modern bir hava alanı inşasına girildi.

Bütün bunlar emperyalist güçlerin, özellikle ABD yönetiminin tepkisini çekti. ABD Grenada'ya mali ve ticari boykot uyguladığı gibi başka ülkeleri de bu boykota katmak için olmadık baskılara girişti.

Devrimden sonra Grenada'nın dış politikası da devrimci bir yönelim aldı, bağımsızlık, eşitlik ve barış ilkeleri bu politikanın temeli oldu. Grenada Cumhuriyeti Küba ile, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle yakın ilişkiler kurarken, bağlantısızlar hareketinin de üyesi oldu.

ABD Ekim ayı ortalarında adada yapılan darbeyi bahane

ederek, Grenada hükümsüz kalmıştır, ada bir avuç "haydut"un eline geçmiştir, onun için müdahale ettim dedi. Grenada'nın komşusu diğer karaiip adaları hükümetlerinden kendisine bu yolda talep geldiğini ileri sürdü. Oysa bu talebin bu komşu ülkelere Washington'da dikte ettirildi-

ğini olaydan birkaç gün sonra ABD gazeteleri bile yazdılar!

Reagan, bir başka gerekçe olarak, Grenada'da demokrasi yoktu, oraya demokrasi getireceğim dedi. ABD basınının yorumlarında bile bu "gerekçe" alaya alındı, "peki o halde, Haiti'ye ya da Şili'ye de niçin deniz piyadelerini göndermedin?" denildi Reagan'a.

Nihayet, Reagan, Grenada baskının nedeni olarak, orda karaya çıkan ABD birliklerinin adada depolanmış çok sayıda Sovyet yapısı silah ve malzeme ile 1979'danberi iş başında bulunan rejimin başka ülkelerle —bu arada Küba ile— imzaladığı bazı anlaşmaların ele geçirildiğini ileri sürdü. Böylece Grenada'yı işgalinin en "ikna edici" gerekçesi bulunmuş oluyordu: ABD Grenada'yı işgal etme nedeni bulabilmek için Grenada'yı işgal etmişti!

Reagan'ın Grenada'yı gerçekte niçin istila ettiğini ise dünya âlem biliyordu: Grenada'da sözkonusu darbeden —ki darbenin niçin yapıldığını, kimin yaptığını, yeni yöneticilerin ne yapacaklarını anlamaya vakit bile kalmamıştı. Sadece, yenilerin, devrilen ve o kargaşada öldürülen eski Başbakan Maurice Bishop'dan da "daha solu" oldukları söyleniyordu— önce işbaşındaki rejim sosyalizme yönelmeyi hedefleyen, Küba ve diğer sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler kurup sürdüren bir rejimdi ve aynı zamanda Grenada halkı ta-

rafından tutuluyordu. Halktan yana birçok icraata girişmiş ve kısa zamanda olumlu sonuçlar elde etmişti. Doğrudan doğruya halk güçlerine dayanan bir rejimdi. Reagan işte buna tahammül etmeyeceğini dünya âleme göstermek için Grenada'yı işgal etti. (Kaldı ki Reagan yönetiminin Grenada ile arası ötedenberi bozuktu. M. Bishop ve yönetimine yöneltilen suçlamalar ve baskılar son zamanlarda daha da artmıştı. Grenada için "bir iyilik" düşünüldüğü biliniyordu.) Grenada'nın, ABD emperyalizminin kapalı av alanı olarak gördüğü Karaipler bölgesinde bir ikinci Küba ve halktan yana yönetim örneği olmasına göz yumamazdı. Bu yolda her türlü uluslararası kural ve yasayı çiğneyeceğini, başka devletlerin topraklarına tecavüz edeceğini, kısacası, borusunu öttürmek için zorbalığa başvurmaktan çekinmeyeceğini gösterdi.

Reagan yönetimi Grenada adasını istila etmekle, aynı zamanda, yine kendi kapalı av alanı saydığı Orta Amerika'da ilerici Nikaragua rejimine gözdağı vermeyi amaçlıyordu. Bilişli gibi Reagan yönetimi Nikaragua'nın komşusu, ve eli kanlı faşist bir rejimin pençesi altındaki Honduras topraklarında on bin kişilik bir Somoza'cı karşı-devrim ordusu besliyor. Nikaragua'da halkın desteğiyle işbaşında olan Sandinist rejimi bu paralı askerlere devirmek için her türlü gizli-açık girişimi ne zaman sürdürüyor. Grenada baskınıyla da, Nikaragua'ya doğrudan askeri müdahalenin dahi sözkonusu olabileceğini göstermek istiyor.

Ne ki Nikaragua, Grenada gibi haritada nokta misali küçük, güçsüz ve çaresiz bir ülke değil. Rejimin içerden çökertilmesi imkansız, çünkü tüm halkın desteğiyle ayakta duruyor. Dışardan gelecek bir doğrudan müdahale durumunda ise müstevliler, yıllardır kendini savunma hazırlığını sürdüren, yöneticileriyle ve kendi içinde sınıksız kenetlenmiş bir halkla karşılaşacaklardır. Nikaragua kendini savunmaktan aciz değildir ve bütün dünya halklarının destek ve dayanışmasından güç almaktadır.

ABD deniz piyadeleri belki Nikaragua topraklarına girebilirler. Ama oradan bir daha çıkamayacakları kesindir!

ABD İnsan Haklarını Çiğniyor

Karayip'lerdeki küçük Grenada adasındaki halk iktidarını ardına taktığı altı muz cumhuriyeti ile birlikte istila eden ve halk yönetimine zorla son veren Amerikan emperyalizmi işgalin ilk gününden başlayarak sürekli olarak insan haklarını çiğniyor.

Amerikan birliklerinin esir aldığı Grenada yetkilileri hiç kimseyle görüştürülmeden çok kötü koşullarda hapis tutuluyorlar. Amerikan askerleri işgalden birkaç gün sonra 48 Grenada'lı hükümet yetkilisini, gözlerini bağlayarak ve üzerlerinde bir don bırakacak şekilde soyduktan sonra sokaklarda dolaştırmışlardı. şimdi de bu kişilerin çıplak dolaştırılırken çekilmiş resimlerini afiş haline getirip ülkenin çeşitli yerlerinde duvarlara yapıştırıyorlar. Emperyalizm böyle yaparak, devirdikleri yönetimi halkın gözünden düştürebileceğini sanıyor.

Adada, havadan helikopterlerle sürekli olarak Amerikan askeri polisi devriye geziyor. Ciplerle dolaşan askeri polis ise şüphelendikleri Grenada'lıları tutukluyor, siyasi

inançlarını sorguluyor ve kişilerin üstlerini ve evlerini rasgele arıyor.

Emperyalizm, tüm bir riyakarlıkla düzenlediği kamu oyu araştırmalarıyla halkın Amerikan birliklerinin adada kalmasını istediğini ileri sürüyor. İşgali kaldırırsa halk yönetiminin tekrar kurulacağını emin olan ABD, böylelikle bu tehlike kalkana kadar adadaki işgali sürdürmenin zamanını yaratmaya çalışıyor ve böylesine düzmece anketlerle Grenada halkının kendisini istediğini ispat etmeye çalışıyor.

ABD tüm çabalarını karşın Grenada'da işbirlikçi bir hükümet kurmayı başaramadı. Adada yaşayan ve Amerikan işgal komutanlığınca başsavcı tayin edilen İngiliz Avukat Antony Rashford, Grenada'nın 1974'te kabul edilmiş olan anayasasının oluşturulmasında kendisinin de katkısı bulunduğunu, şimdi savcılık görevini kabul ederek, bu anayasanın ABD'ce ayaklar altına alınmasını katkıda bulunamayacağını söyleyerek görevi kabul etmedi.

İŞSİZLİĞİN NEDENİ

YABANCI İŞÇİLER DEĞİLDİR

Mehmet Şükrü Doğan, uzunca bir süreden beri Bayyera eyaleti DGB'de Türkiye işçileri sekreteri olarak görev yapmaktadır.

Kendisiyle, DGB'nin Türkiyeli işçilerin sorunlarına yaklaşımı üzerine yaptığımız röportajı sunuyoruz.

Soru: Sayın Doğan uzun yıllardan beri DGB'nin Bayyera eyaletinde Türkiye'li işçilerin problemleri ile ilgili sekreterlik görevini sürdürüyorsunuz. İşçilerimizin sorunları size nasıl yansıyor. Bu sorunların çözümünde onlara nasıl yardımcı oluyorsunuz?

Cevap: Buradaki işçilerimiz güncel yaşamlarında karşılaştıkları tüm sorunları çözümleyebilmek amacıyla büromuza gelmektedirler. Sendika olarak etken yardımcı olabildiğimiz iş ve sosyal hukuk sorunlarıdır. Diğer sorunlar üzerine olanaklarımız çerçevesinde yardımcı olmaya çalışıyoruz. İşçilerimizin burada karşılaştıkları sorunların başlıca nedenlerinden biri de lisan yeterliliğidir. İşte bu nedenle çalışmalarımızın büyük bir kısmını tercüme işlerine ayırmak durumundayız.

Soru: Türkiye'li işçiler sendikaya rağbet ediyorlar mı, ekonomik demokratik örgüt olarak sendikaların kendi örgütleri olduğunun bilincinde midirler, buna bağlı olarak örneğin ortalama bir rakamla bir ay içinde çeşitli nedenlerle size kaç işçi başvuruyor?

Cevap: İşçilerimiz sendikalara rağbet etmektedirler. Bu istatistik rakamlarla da tespit edilmiştir. Örneğin F. Almanya'da çalışan tüm yabancılar, Aralık 1982'ye göre % 50'ye yakın sendikalı idiler, bizde ise % 60 civarındadır. Yerli işçilerde örgütlenme durumu % 30 kadardır. İşçilerimizin sendikal bilince vardıkları tam anlamda söylenemez. Büyük bir çoğunluğu sendikal olmayı daha ziyade işten çıkartılmayı önleyen bir sigorta gibi görüyor. Böyle görülmesinde

ki etken de yine çoğunluğunun kırsal bölgelerden gelmeleri ve sanayi yaşamını tanımadıklarından kaynaklanmaktadır. İşte bu nedenle Bayyera'daki işçilerimizi eğitime maksadıyla işyeri toplantılarının dışında 20 kadar, iş saatleri haricinde 20 kadar enformasyon toplantısı ve 30 kadar Cumartesi ve hafta sonu seminerleri düzenliyoruz. Bu çalışmaların yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir, ama bir sekreterle de ancak bu kadarı yapılabilir kanımca. Münih büromuzda çeşitli toplantılar nedeniyle ancak ayda 15 işgünü danışma yapılabildiğinden ortalama 250 kişi baş vurmaktadır.

Soru: Bildiğiniz gibi F. Almanya'da işsizlik giderek büyüyor. Bu durumdan en çok yabancı işçiler etkileniyor. Toplu işten çıkarmalar, iş yerlerinin değiştirilmesi çeşitli psikolojik baskılar yabancı işçiler arasında huzursuzluğun artmasına neden oluyor. Buna karşı alınacak pratik önlemler var mıdır? Varsa bunları sıralayabilir misiniz?

Cevap: İşsizliğin başlamaıyla yabancı işçilerin işten çıkartılması veya işyerlerinin değiştirilmesi yeni bir gelişme değildir. Bu, Batı Avrupa'da yabancı işçi çalıştırılmasına başlandıktan beri sürüp gelmektedir. Böyle bir gelişmenin muhakkaki çeşitli nedenleri vardır. Örneğin Alman işçilerinin işi sınıfının uluslararası birliği konusundaki vurdum duymazlığı ve yabancı işçilerin de büyük bir kısmının ayak uydurması etkindir. Üstelik bugünkü hükümet yabancı, özellikle bizim işçilerimizin geri gönderilmeleriyle

ilgili yaptığı açıklamalar ve aldığı kararlarla kendi halkına da sanki işsizliğin nedeni yabancıların gibi gösteriyor. İşverenler de bugünkü hükümet kendilerinden olduğundan, işteği yönelik başlangıçta savunması kısıtlı yabancıları çıkartıyor veya düşük ücretli zor işyerlerine veriyorlar. Ama bilahere sıra yerli işçilere de geliyor. Bu duruma karşı alınacak önlemler, önce lisan öğrenilerek, sendikal bilinçlenme süreci içinde yönetici kadrolara seçilmekten geçer. Ancak böylelikle yabancı azınlığın tutarlı bir şekilde savunulması gerçekleştirilebilir. Yoksa işyerlerindeki işçi temsilciliklerini sendika gibi görerek, sorun çözülmez.

Soru: Bildiğiniz gibi yabancı düşmanlığı her geçen gün biraz daha artarak korkunç boyutlara ulaşıyor. Yabancı düşmanlığının nedenleri arasında yabancıların Alman işçilerinin işyerlerini aldığı gerekçesi de var. Ayrıca yabancıların Alman işçi sınıfının işverenlere karşı pazarlık gücünü azalttığı, fazla mesai yaptıkları, işyerlerini kaybetmek korkusundan işverene yaranmak için çok çalıştığı görüşleri de var. Tüm bu iddialara siz ne dersiniz?

Cevap: Yabancı düşmanlığının korkunç boyutlara ulaştığı bir gerçektir. Önu almamaya çalışsak olursa daha nelere varacağı da maalesef belli değildir.

Kanunca önlenememesi için biz yabancılar da yoğun bir çalışma yapmıyoruz. Hala bir bekleme içindeyiz, sanki sorun yetkililer tarafından veya kendiliğinden ortadan kalkacakmış gibi.

Biz bu duruma alternatif olabilmek amacıyla Münih'te bir platform çerçevesinde çalışma grubu oluşturduk, arzu edilen, bunun tüm F. Almanya'da oluşturulmasını gerçekleştirecek, koordine edilmesini sağlamaktır. Böyle bir girişimde zorlukların varlığı da biliniyor, ama bizim görevimiz onlarla mücadele etmek olsa gerek. Yabancıların Alman işçilerinin işyerlerini aldığı gerekçesi tamamen yanlıştır. Çünkü yabancılar buraya kendiliğinden gelmemiş, bilhassa ekonomik gelişmeyi hızlandırmak amacıyla yurtdışında açtıkları irtibat büroları vasıtasıyla beher işçinin sağlık durumunun müsaitliği ve mesle-

ğe yatkınlığının yanı sıra, sabıka durumu da tetkik edildikten sonra getirilmesine izin verilmiştir.

Örneğin 1961-1971 arası müracaatların % 10'u reddedildi. Getirilenler de ancak Alman işçilerinin çalışmak istemedikleri işyerlerine gönderildiler. Ayrıca 1955'te ilk yabancı işçi getirilmesine başlandığında, bir milyon üstünde Alman işçi işsizdi, hatırla Şubat 1956'da Alman işsiz sayısı 1,98 milyonu bulmuştu. Çünkü işsizlerin büyük bir çoğunluğu bazı branşlarda çalıştırılmıyorlardı.

Yabancıların belirli bir kısmının fazla mesai yoluyla olağanüstü kazanç temin ederek bir an önce ülkesine dönmek istediği bilinmektedir. Ama, az gelişmiş veya geri kalmış ülkelerin artık burada istenmeyen işçileri ister istemez bunu bir alternatif olarak görüyorlar herhalde.

Diğer bir yandan, buradaki yabancı işgücünün varlığı sayesinde Alman ekonomisinin rekabet gücünün artmasının yanı sıra, tüm ücretli iş saatlerinin kısaltılması, yaşam standartlarının yükselmesi, emeklilik yaşının düşürülmesi, eğitimin uzatılması, emeklilik sigortasının garantisi ve 1,5 milyon yerli işçinin mesleki yükselmesini temin etmiştir.

İşte yabancı düşmanlığı ile mücadelede yerlilere bunlar ve benzerlerinin anlatılmasıyla yoğun çalışmaya başlanması uygun olur kanısındayım. Yabancı işçilerin de, para biriktirip ülkelerinde yatarım yaparak sınıf değiştirme umutlarını henüz taşımaları, günümüzün acil sorunlarından biridir.

SÖYLEŞİ

MUSTAFA BEKİR

OKUMA ÜZERİNE

Günlük hayatımızda birçok şey okuruz, elimize geçen bürokratik bir belgeden günlük gazeteye kadar. İnsan mesleği gereği de birçok kitap okuyabilir, genel kültürünü arttırmak için de. Bu sonuncusunu yapmış, yani genel kültürünü arttırmış kişiler için çoğu kez "okumuş bir adam" tabiri kullanılır. İnsan istediği kadar okullarda, üniversitelerde okumuş olsun, eğer okumayı zevk haline getirmemişse okumuş insan sayılmaz. "Okumak" ile "mektepe okumak" arasında çok büyük fark vardır. Okulda okuduğumuz ders kitaplarını aklınıza getirin, hatırlayın ne kalmıştır? Bir de severek, isteyerek okuduğunuz bir kitabı düşünün, hele size birşeyler öğretmişse, bilginizi arttırmışsa onu başkalarına da salık verirsiniz.

Türkiye'de gazeteler büyük bir kesimin okuma ihtiyacını gidermektedir. Hele hele hayat pahalılığı ve artan enflasyon karşısında gazete haricinde birşeyler okumak isteyenler bu ihtiyaçlarını arka plana itmek zorunda kalıyorlar. Bu durumu göz önüne alan gazeteler, asıl işlevlerinin dışında (yani haber vermenin dışında) tefrika romanından, fotoromandan tutun da ikinci sayfalarda ansiklopedik bilgi vermeye kadar birçok işlevi birden yüklenmiş durumdadır. Köşe yazarlığı da sanıyorum Türkiye gibi ülkelere özgü bir olay. Her gün belli bir konuyu alıp işlemek, okuyucuyu bu konuda bilgilendirmek tabii ki güzel bir şey. Yalnız madalyonun bir de öteki tarafı var: Genel kültür düzeyi gazetenin ikinci sayfasını, belli bir yazarın köşesini aşmayan nice "aydınımız" var ne yazık ki... Bu durum hele hele F. Almanya'da daha da bariz bir şekilde ortaya çıkıyor. Türkçe yayınları edinme zorunluluğunu göz önüne alacak olursak gazeteler (yani F. Almanya'da çıkan boyalı basın) çok büyük bir kesimin okuma ihtiyacını karşılamakta.

F. Almanya'daki gazete okumanın ikinci bir özelliği de çoğunluğun can sıkıntısından gazete okumasıdır. Herhangi bir cumartesi ya da pazar günü gidin tren istasyonuna, eli gazeteli nice yabancı görürsünüz. İnsanımız yakıştı gazetesini okur, diğer arkadaşlarıyla sohbet eder. Hatta tren istasyonuna gazete almaya gitmek, orada arkadaşlarla sohbet etmek bir amaç haline bile dönüşebilir. Can sıkıntısından bile olsa okumak iyi şeydir. Şimdilik boyalı basın okuyan insanımızın eline sonradan daha ciddi şeyler verilebilir okuması için. Önce alışsın bir...

Olayın insanı düşündüren tarafı şu, sadece "bilimsel" birkaç kitap okuyup da genel kültür seviyesi günlük bir gazeteyi aşmayan devrimcilerimize ne demeli? "Bilimsel" konularda uzman olduklarından onlarla sadece bu konularda konuşulabilir. Ne sanat ne de öteki bilim dalları onlar için "tali derecede"dir. Şu an okuduğunuz kitabın adı ne diye sorarsanız, -eğer okuyorsa- "bilimsel" bir kitap adı verir size. Ama o size sormuş da siz eskaza bir mitoloj veya mimari ya da ne bileyim müzik hakkında bir kitap okuyorsanız, bıyık altından gülleriver size.

Diyeceğim, Türkiye devrimcisinin ana sorunlarından biri de bu. Az okuyor. Haydi öyle demiyelim de eksik okuyor... Herkes sadece "bilimsel" kitaplar, hem de kendi görüşünün "bilimsel" kitaplarını okuduğu, öteki görüşlerin yanlış olduğunu "kanıtladığından" devrimcilerimiz sohbet etmesini beceremiyorlar. Herkesin tek bir "bilimsel" konusu var, herkesin bilimsel konusu da "doğru", ötekilerin "yanlış" olduğundan, öyle ya, konuşulacak başka konu kalmıyor.

BRİTANYA KOMÜNİST PARTİSİYLE BERABERİZ

Bu sözlerin sahibi İngiliz Atom aleyhtarı Hareketi'nin lideri rahip Bruce Kent'tir. Roma Katolik Kilisesi mensubu ve İngiltere'deki barış hareketinin yönlendiricisi olan, Nükleer Silahsızlanma Kampanyası (C.N.D.) genel sekreteri B. Kent Büyük Britanya Komünist Partisi Kongresi'nde yaptığı konuşmasıyla şimşekleri üzerine çekti. "Başlıca meseleler karşısında Büyük Britanya Komünist Partisi'yle aramızda çok büyük ayrılıklar olduğuna inanmıyorum," diyen barış hareketi liderinin bu sözleri kongre delegeleri tarafından coşkuyla karşılanırken, aynı sözler bazı çevrelerde, özellikle sağcı çevrelerde büyük tepki ve eleştirilere yol açtı.

Muhafazakar Parti politikacılarından Sir J. B. Davison, Bruce Kent'in durumunun yeniden gözden geçirilmesi için Kilise'ye baskı yapacağını, çünkü artık din adamının "açıkça politik rol" oynadığını söyledi.

Çok bilinen, çok klasik suçlama, yani Sovyetler'den para alma iddiaları barış hareketi lideri için de yapıldı. Tüm bu iddialar bir televizyon konuşmasında B. Kent tarafından kesinlikle reddedildi. Kendisinin kesinlikle komünist olmadığını söyleyen Monseyör Kent barış hareketinin Sovyet yanlısı olduğu iddialarını kanıtlayacak tek bir delil de gösterilemeyeceğini ilave etti.

Bu olay günümüzde nükleer silahsızlanma ve barış hareketinin nasıl hayatı bir önem kazandığını, tehlikeyi gören din adamlarının nasıl gerçekçi

davrandıklarını, komünistlerin barış mücadelesinde nasıl içten davrandıklarını ve önemli rol oynadıklarını bir kere daha gösterdi. Ve anti-Sovyetik emperyalist mihrakların barış düşmanı çehreleri bir kere daha açığa çıktı.

ESKİ NATO GENERALLERİDE ATOM FÜZELERİNE KARŞI

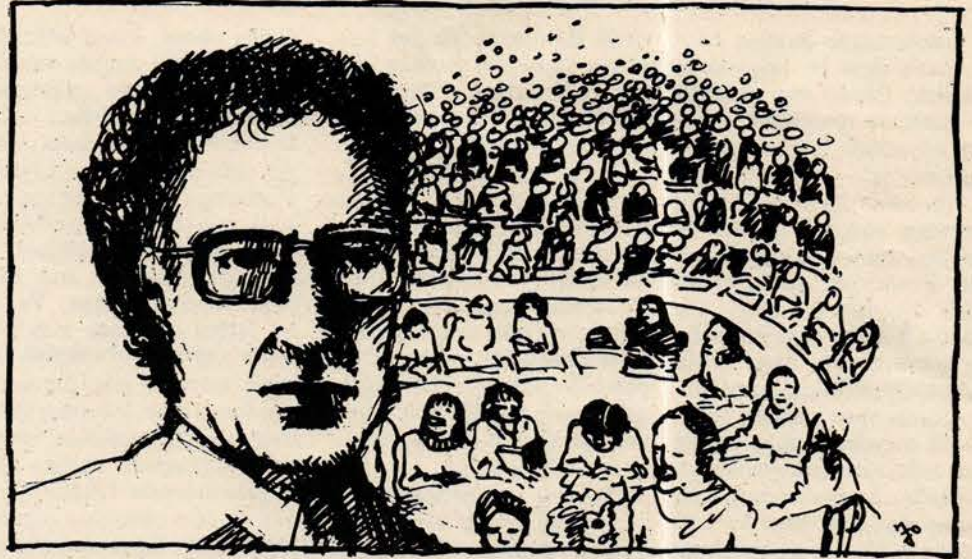
NATO'da görev almış çeşitli ülkelere bir emekli general Avrupa ülkelerine yeni ABD nükleer füzeleri yerleştirilmesini eleştirdiler ve bu yoldaki NATO kararının uygulanmasına karşı olduklarını açıkladılar.

Kanada Barış Hareketinin yayınladığı ve eski NATO generallerinin de imzalı oldukları bir bildiride ABD füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesi "Dünya savaşının atom fitilini

ateşlemek" olarak nitelendiriliyor. Bildiride imzası olan NATO genaralleri şunlar:

Gert Bastian ve Gunter Vollmer (F.Almanya), Michael Harbottle (İngiltere), Amiral Sanguinetti (Fransa), Giorgios Kumanakos, Michalis Tomboyos ve Militiades Papatanas (Yunanistan), Francisco da Costa Gomez Marshell (Portekiz), Nino Pasti (İtalya), Johan Christie (Norveç), Miceal van Meyenfeldt (Hollanda).

KHELLA ÜNİVERSİTEDE KALMALI!

Hamburg üniversitesinde 8 yıldır Sosyal Pedagoji kürsüsünde öğretim üyeliği yapan Doçent Karam Khella Hamburg işçileri senatörü tarafından hudut dışı edilmek istenmektedir. Hamburg üniversitesinden de iş akdi feshedilen Mısırlı Karam Khella 49 yaşında ve 1958 yılından beri F. Almanya'da bulunmaktadır. Eğitimini burda tamamlayan Doçent, mezun olduğundanberi eğitim alanında çeşitli görevlerde bulunmuş, 1967 yılında ABD'nin Vietnam'ı işgaline karşı ve İsrail'in Arap ülkelerine karşı yürüttüğü saldırı ve işgal politikasına aktif olarak karşı çıkmıştır.

F.Almanya'da ırkçılığa ve faşizme karşı dünya görüşü

ile sürekli çalışan Karam Khella sık sık gerek eğitim camiasında gerekse politik yöneticiler arasındaki gerici, milliyetçi kesimlerin baskı ve hukuksal engellemeleri ile karşılaşmıştır.

Dr.Karam Khella'nın nihayet Eylül 1983'de üniversitedeki görevine son verilmiş ve Hamburg işçileri tarafından da oturma izni uzatılmayarak F.Almanya'yı terk etmesi istenmiştir.

F.Alman hükümetinin yabancılara karşı, ama özellikle anti-faşist ve anti-emperyalist bilim adamlarına, sendikacılara, gazeteci ve politikacılara uyguladığı politikanın bu yeni örneğine karşı 60'a yakın ilerici, demokrat kurum ve ku-

ruluş aktif tavır almıştır. Başta Öğretim ve Bilim adamları Sendikası (GEW) Basın İşçileri Sendikası IG Druck, Evangelisch Kilise ve bazı üniversite rektörleri ile çeşitli yerli ve yabancı kuruluşlar; halen Hamburg iş mahkemesinde süren Karam Khella davasında kendisine yardımcı olmak için kurulmuş bulunan Karam Khella ile Dayanışma Komitesine destek olmaktadırlar. Dayanışma komitesinin adresi şudur: (Komitee "Solidarität mit Karam Khella" c/o Iris Beckman, schenkenborf str. 19 b, 2000 HAMBURG 76, Tel: 040/229 9207 und 439 40 93.) Karam Khella ile dayanışma demokrat kişi ve kuruluşların doğal bir görevidir.

Gurbetçinin Türkiye İzlenimleri

Bir aylık izin döneminde herşeyi görmek, herşeyi anlamak, takdir edersiniz ki, çok zordur. Ama Türkiye için yukarıdaki DOĞRU, pek geçerli değil. Daha Kapıkule'den girişte, Türkiye'deki toplumsal dengesizliği ve bu dengesizliğin, getirdiği sonuçları görebilmek mümkün.

Samsun'da bir fakültede okuyan abimle bir sohbetimizde şöyle dedi: "okul sistemini öylesine ağırlaştırdılar ki bir öğrencinin derslerden fırsat bulupta şöyle bir düşünmesi, ne oluyoruz diye kendi kendine sorması mümkün değil. Eskiden Cumartesi, Pazarımız vardı. Şimdi Cumartesi de beden eğitimi diye katılma zorunluluğu olan bir ders koydular. Amaç öğrencilerin, boş vakitlerini, kendilerine göre KÖTÜYE kullanmalarını önlemek. Ayrıca Edebiyat bölümünde öylesine gereksiz bil-

giler öğreniyoruz ki, okulu bitirince bunları nerede kullanacağımızı gayet merak ediyorum. Tabii bu dersler için onlarca kitap gerek. Bunları almak ise mümkün değil. Okumak mutlaka bir hazine, yüce bir değer ama bu şartlar altında okumak, inandırdığın şeyler hakkında, imtihan zorunluluğu ve tüm bunlara karşı en ufak bir ses çıkarmamak insanı bunaltıyor."

Geçen sayıdan beri yazdıklarımı uzatmak mümkün, ama insan ister istemez bazı soruları da kendi kendine sormadan edemiyor. Toplumda görülen tüm bu rahatsızlığa, homurdanmalara, gelir dağılımındaki korkunç dengesizliğe rağmen, bu apolitikleşmenin, siyasal süreçlere ilgisizliğin kaynağı nedir? Bundan daha az beter durumlar da harekete geçen, başkaldı-

ran insanlar neden böyle bir gizli suskunluk içinde?

Zannediyorum ki, bunun sebeplerinden birini buldum, daha önce politik faaliyetlerde bulunmuş ama şimdiki ağır koşullarda pek fazla şey yapmayarak bir akadaşı sohbetimizde ona, F. Almanyadaki devrimci çalışmalarından, faaliyetlerinden bazı şeyler anlattım, ilgiyle dinledi, bunları bilmiyordum dedi. Çok güzel dedi, burda da var mı dedi heyecanla!

İşte sorun burada. Bana göre, bu gün Türkiye topraklarında, toplumsal muhalefeti kucaklayabilecek, onu yönlendirebilecek ve insanların gerçekten alternatif gördüğü bir şey yaratılabilirse, bu hissettirilirse insanlara, bugünkü durgunluğun anılamaz bir hızla harekete geçeceğinden en ufak bir kuşku kalmadı artık. E.A.

Mannesmann işçileri tedirgin.

MANNESMAN'DA NE OLUYOR?

Dünyaca meşhur bir çelik tröstü Mannesmann. Dünyanın her tarafına yayılmış. Bu arada İzmir'de de kendi adıyla şubesi yıllar önce kurmuş, üretime geçirmiş. F. Almanyadaki ekonomik kriz nedeniyle

işyerleri kapanır, işsizlik yoğunlaşır ve pek çok işyerinde kısa çalışmaya geçilirken, Mannesmann faaliyetlerini herhangi bir üretim düşmesi olmadan sürdürmüş. Bunun da başlıca nedeni, Sovyetler Birliği'ne en çok boru satan Batı'lı tekel olması. Mannesmann işçilerinin (Türkiyeliler dahil) yıllarca burada, işten atılma korkusu olmaksızın 'rahat' çalışmalarını başlıca nedeni de bu. En basit bir siyasi bilinci olmayan Türkiye'li işçiler dahi bilir ve söyler ki, "Sovyetler Birliği'nin siparişleri olmasa, Mannesmann bize bu kadar bakmazdı."

1300 civarında Türkiyeli işçinin çalıştığı Mannesmann, Kuzey Ren bölgesinde Türkiyeli işçilerin sendikallik anlamda büyük ölçüde hareketlilik içinde olduğu işyerlerinden biri. Bu hareketlilik hemen bütünüyle işçi temsilciliği seçimleriyle sınırlı kalsa da, seçimler öncesi işçi yurtları, mahalleleri, işyerleri günlerce bu olayı konuşur, tartışır, gazetelerle, toplantılarla yoğun bir propaganda yapıldı. Sonuçta en ufak bir birlik ve beraberlik sağlanmadan bir yılın temsilci adayları ile seçime gidildi. Başlangıçta, özellikle de sayıların çokluğu nedeniyle yabancı işçilerin kimi sorunlarına eğildi. Onlarla ilgilenildi. Ama giderek, robotların devreye girmesiyle, yeni üretim tekniklerinin geliştirilmesiyle, bazen tatlı dile, kimi zaman zorla, yıldırma ile bu günlere gelindi.

Şimdi ya şu parayı alır çeker gidersiniz. Ya da biz sizi zorla göndeririz deniyor. Bunun için de çoğu 10 yıllık, 15 yıllık işçilerin Almanca öğrenmeleri gerektiği "keşfediliyor", kurslara tabi tutuluyorlar. Başaramayanlar, en angarya işlerin yapıldığı merkez atölyeye gönderilip, beş para bile almadan işten çıkarılacakları günü beklemeye terk ediliyorlar.

Mannesmann'da paralı kırsal birkaç yıl önce başlamıştı. Önce 5 bin DM verildi. Sonra 7 bin, 10 bin, 12 bin. Şimdilerde ise 100 bin mark veriliyor diye bir söylenti var. Mannesmann'da çalışıyor olsun, işsiz olsun veya bir başka firmada çalışıyor olsun, Türkiyeli işçiler hep bunu konuşuyor. 100 bin Mark. Ve gözler faltaşı gibi açılıyor. Sanki işveren böyle bir para veriyormuş gibi ortalığı bir velvele almış gidiyor.

İşin aslı şu : her işçi çalıştığı yıla göre bir tazminat ve 1984 yılı izin parasını alıyor. 50 yaşını dolduranlara 5 bin DM (buna Werkrente deniyor ve 7 bin DM'a kadar yükselebiliyor) ve memleketine taşınma parası olarak 5 bin DM ödeniyor. Ayrıca 15 Ocak tarihine kadar çıkış alanlara 18 bin DM veriliyor. Arbeitsamt da geri dönüşü teşvik yasası uyarınca, 10 500 Dm ve 18 yaşından küçük her çocuk için 1500 DM ödüyor. Ayrıca işçinin kendi ödediği emeklilik primleri peşin olarak kendilerine veriliyor.

Ödeneceği vadeden bir kesimi, örneğin teşvik primi (10 500 DM) ve emeklilik kesintilerinin ödenmesi için işçinin smırdan bir daha geri dönmek üzere çıktığına dair bir belgenin yabancılara dairesine ve Arbeitsamt'a ulaşması şart. Ödenecek tazminatların 24 bin mark'dan yukarıya için ise gelir vergisi uygulanıyor.

Açıkça görülüyor ki, işverenin 100 bin DM'a kadar para ödediği iddiası bütünüyle uydurmadır. Geri dönenlerin eline geçecek paranın büyük bir bölümü bizzat işveren tarafından ödenmemekte, geri dönüşü teşvik primi olarak Arbeitsamt tarafından, ya da emeklilik kesintilerinin peşin verilmesi olarak, emeklilik sigortası tarafından ödenmektedir. Hem de, yıllarca nice kahırlarla kazanılmış sosyal haklardan bir çırpıda mahrum bırakılarak, hem de emeklilik kesintilerinin işveren tarafından ödenen bölümü parabolalarına hediye edilerek!

Mannesmann'da çalışan 1300 kadar işçinin 900'e yakın bir bölümü paralı çıkış aldı. Geriye kalan 400 işçiden 200'ü de Haziran'da gidiyor. Böylece Mannesmann işyerleri yabancı işçilerden hemen hemen bütünüyle "temizleniyor". Bu, şüphesiz böyle bir uygulamayı planlayarak gerçekleştirilen Mannesmann patronlarının çıkarlarına uygun olsa gerek. Ama Mannesmann'da çalışan yerli ve yabancı işçilerin çıkarlarına ne derece uygun. İşte bu tartışmalı. Örneğin, şimdi yabancı işçilerin kitlesel olarak çıkış almaları nedeniyle, işveren bu yasa çıkmadan önce yerli (Alman) işçileri emekli yaş gelmeden önce 'erken emekliye sevk etme' girişiminden vazgeçmiş. Bu durumda olan Alman işçilerinden kimileri de "bu Türkler de tam geri dönecek zamanı buldular" diye öfkeleniyorlarmış! Ne diyelim!

Yabancı işçiler yıllar önce Alman tekelci burjuvazisinin çıkarları için gerekirdiği için neredeyse kırmızı mumlu mektupla davet edildi. bir süre sonra işler kötü gidince suç onlara yüklenip "Türken raus!" dendi. Şimdi ise, çıkarları zedelenen yaşlı Alman işçilerince "bu scheise Türkler de tam geri dönecek zamanı buldular" deniyor. Evine hürsüz giren Nasreddin Hoca'ya komşularının, niye pencereyi açık bıraktın, niye kapıyı dayaklamadın vb. suçlamaları karşısında, Hoca'nın "yahu anladık, ben suçluyum ama biraz da olsun şu hürsüz da suç yok mu?" diye sorması gibi, şimdi Türkiye'li işçiler de Almanyadaki ekonomik krizden, işsizlikten her türlü belalardan kendilerine sorumluluk görenlere "peki anladık ama bu işlerde hiç mi Alman burjuvazisinin suçu yok?" diye sorsalar, kim ne cevap verebilir. Ama bilinçleri tekelci patronların yaygaralarıyla, propagandalarıyla bulanmış olanları söyleyecek bir söz var: "klavuzu karga olanın, burnu baktan kurtulmuş!"

DYBF BİLDİRİSİ:

SİLAHLANMA YARIŞINA SON!

Münih'te faaliyet gösteren Demokratik Yurtseverler Birliği Federasyonu (DYBF) NATO kararları uyarınca Avrupa'ya yerleştirilmek istenen atom füzelerine karşı çıktı. Silahlanma yarışının dünyayı bir üçüncü dünya savaşının arifesine getirdiği bildirilen bildiride, 2. dünya savaşının insanlığa getirdiği felaketler sıralanarak, günümüzde emperyalizmin azdırdığı silahlanma yarışının nele mal olduğu rakamlarla açıkça gözler önüne seriliyor. Bildirinin bir bölümünü aşağıda sunuyoruz:

"Şimdi de Batı Almanyaya yeni roketler yerleştirilmek isteniyor. Bu roketler 5 milyar dolara üretilmektedir. Bu paralar emperyalist silah tekelininin kasalarına akacaktır. Türkiye'miz de NATO üyesi

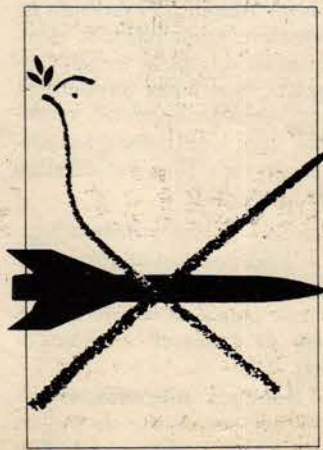
olduğundan milyonlarca dolar ödemesi gerekmektedir. Türkiye'mizin askeri harcamalara ayırdığı para, sanayiye ayırdığı paradan daha büyüktür. 1970 yılında 1 milyar 332 milyar dolar olan askeri harcamalar, % 107 artarak 1980 de 2 milyar 754 milyon dolar olmuştur.

Dünyada her yıl silahlanmaya ayrılan paranın 400 milyon doları çocuklara ayrılacak yeryüzünde aç çocuk kalmaz. 1 milyar dolar silah yatırımı savaş endüstrisinde 76710 kişiye iş sağlıyor. Oysa aynı parayla eğitim alanında 187179 kişiye, kamu hizmetlerinde 138939 kişiye, yapı sektöründe 100072 kişiye, kitle ulaşımında 92071 kişiye, makine üretiminde de 86114 kişiye iş

sağlanabilir. Dünyada üç günlük silahlanma gideri olan 4 milyar dolar ile dünyadaki açlık bir yıl için yok edilebilir. Bir saniyedeki silahlanma harcamaları ile, 75 kişilik bir çocuk yuvası yapılabilir. İki günlük silahlanma gideri olan 3 milyar dolar ile 100 milyon çocuğa okuma olanakları sağlanabilir.

1 fantom uçağı ile 1500 yataklı bir hastane yapılabilir. Bir atom denizaltısı ile 4000 tane sanat okulu açılabilir. Bir fantom uçağının değeriyle 20 çocuğa yuva kurulur. Bir uçak gemisinin gideriyle 90 bin işçi ailesine konut yapılabilir. Bir atış rampasının değeriyle 37 bin öğrenciyi üniversite öğrenimi sağlanabilir.

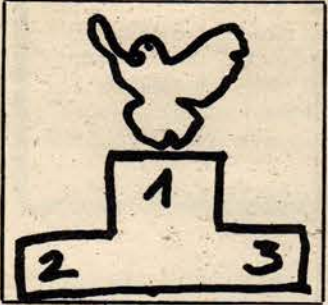
Biz Almanyada diğer Avrupa ülkelerinde çalışan işçi-

ler, barış içinde yaşamak istiyoruz. Savaş, ölüm, kan, acı demektir.

Bu yüzden Avrupa'ya yerleştirilmek istenen yeni roketlere, silahlara hayır diyoruz."

SPORUN TOPLUMSAL İŞLEVİ

Gazetemizde bundan böyle sporla ilgili bir köşe bulacaksınız. Çünkü spor, özellikle günümüz dünyasında toplum hayatında önemli bir yer işgal ediyor.

Göçmen işçilerin bunca sorunları varken, Türkiye emecileri bitmez tükenmez çileler içindeyken sıra spora mı geldi diyenler olacaktır. Bir bakıma haklılık payı vardır bu tür serzenişlerin. Ama bu da egemen güçlerin empoze ettikleri yanlış spor yapışına tepki olarak meydana çıkan yanlış spor anlayışından kaynaklanmaktadır. Kapitalist dünyanın egemenliği için spor herşeyden önce bir kâr getirme aracıdır, böyle olunca da en çok para, bir diğer deyişle müşteri - yani seyirci - çeken seyir sporları ön plana çıkartılır. Tüm kapitalist dünyada spor denilince başlıca futbolun anlaşılmasının doğal sonucu da, çok az sayıda insanın gösteri sporu yapması, milyonların ise trübünde sporun pasif birer figüranı haline gelmeleridir. Her şeyi alıp satılan birer meta olarak değerlendiren kapitalizmin oluşturduğu bu çarpıklık, kimi ilerici ya da solculara spor olgusunu toptan reddetme veya onu görmezden gelme tepkilerinin oluşmasına yol açmaktadır. Oysa spor insan hayatına böylesine girmişse ve geleceğin dünyası-

sında da önemli bir yer tutacaksa, yapılması gereken, sporu yerli yerince değerlendirmek, kapitalizmin yol açtığı yanlışların üzerine gitmektir.

Bilim, sporun toplumsal işlevinin, daha sağlıklı, vücutta daha dayanıklı insan neslini yetiştirmesine hizmet olduğunu söylüyor. Biliyoruz, insanlık sürekli olarak ileriye doğru gelişiyor. Öyleyse sporun işleviyle insanlığın gelişmesi bir paralellik arz ediyor. Demek ki spor üzerinde ciddiye alınması gereken toplumsal konulardan birisi oluyor.

Böylece gazetemizin spor köşesinin işlevi de belirlenmiş oluyor: yerimiz elverdiği ölçüde, somut olaylardan hareket ederek doğru bir spor anlayışının oluşmasına katkıda bulunmak.

Madem ki, sporun toplumsal yapısını çarpıklaştıran, ona meta gözüyle bakan kapitalizmdir kapitalizmin aşılmasıyla sporun da gerçek toplumsal işlevine kavuşması mümkün olabilecektir. Nitekim olmuştur da. Sosyalist ülkeler bu dediğimizi çok çarpıcı bir şekilde kanıtlamıştır. İşte bu gerçeğin bir kaç somut olgusu:

Her spor dalının kendine özgü yanları vardır. Bu anlamda şu veya bu sporu ötekinden üstün ya da aşağı görmek

doğru olmaz. İnsan beğenisinin çeşitliliği sporun zenginleşmesi sonucunu getirmiştir. Ancak bazı spor dalları vardır ki, onlar temel alınmadıkça diğer spor dallarında da başarı olunamaz. Söz gelimi spor olarak voleybolu tercih eden birinin illa basketbol bilmesi ve yapması gerekmez, ama atletizm yapması şarttır. Ya da iyi futbol oynamak için jimnastik yapmak zorunludur. Şu halde atletizm gibi, jimnastik gibi temel spor dallarının gelişmesi, sporun toplumsal işlevine kavuşmasının başlıca göstergelerindendir. Nitekim spor kâr vasıtası olmaktan çıkınca kapitalizm diğer faaliyetleri gibi onun da topluma en yararlı olacak şekilde planlanması doğmuş ve sosyalist ülkeler temel sporlarda toplumsal yoğunluğun ve başarının parlak örneklerini vermiştir.

● Kaynakların akılcı ve verimli kullanılması, böylece sporun toplumda hızla yaygınlaşması sonucu sosyalist ülkeler çok kısa sayılabilecek sürelerde dünyada söz sahibi olmağa başlamışlardır.

İşte birkaç örnek: Rusya Çarlık döneminde katıldığı olimpiyatlarda birkaç madalyadan öteye gidemezken, Sovyetler Birliği Ekim Devrimi sonrasında katıldığı ilk olimpiyatta 1952'de Helsinki'de

ABD'nin mutlak hegemonyasına son vermiş ve birinci sıraya yerleşmiştir. Nüfusu F. Almanyaya'nın yaklaşık dörtte biri olan DDR'in spordaki olağanüstü başarısı tüm dünyanın hayranlığını - ve kimi gerici de hasetini - çekmektedir. Amerikan Oyunları'nda devrimden önce madalya dahi alamayan Küba 1983'de Veneziella'da yapılan oyunlarda madalya sıralamasında ABD hariç tüm ülkeleri geride bırakarak 80'i altın olmak üzere 200'e yakın madalya toplamıştır.

● Sosyalist ülke kadınlarının spordaki başarıları, kapitalist ülkelerdeki hemcinsleriyle kıyaslanınca çok daha göze çarpıcıdır. Neden? Çünkü kadın kapitalist ülkelerde horlanır ve ikinci sınıf insan muamelesi görürken, sosyalizm kadınerkek eşitliği doğrultusunda çok önemli ilerlemeler sağlamıştır. Böylece "batı'da kadın için 'lüks' sayılan spor, sosyalizmde insanın özgürce gelişiminin bir aracı haline gelmiştir.

İlerde yerimizin elverdiği ölçüde konumuzu işlemeye devam edeceğiz. Türkiye'de sporun hepten yozlaştırılması gelişmiş kapitalist ülkelerin spordaki iddialarının sürmesi vb. konuların nedenlerini araştıracağız.

MBSE ÖĞRENCİLERİNİN HAKLARI GASBEDİLİYOR

Başlatılan yeni bir uygulamayla Duisburg'da MBSE kurslarına devam eden 180 yabancı öğrencinin aldıkları yardımlara el kondu. Böylece kişi başına ayda 15 DM'den toplam 27.000 DM, öğrencilerin en zaruri ihtiyaçları olan defter-kalem-kitap paralarından kesilerek "tasarruf" edildi. Üstelik, böyle bir uygulamaya, ne olduğunu anlatmadan, yerli açıklama getirilmeden bu doğrultuda bir belgeyi imzalamaları şart koşularak öğrenci velileri de alet edildi.

MBSE öğrencilerinin tüm bu antidemokratik uygulamalara karşı birlik içinde yöneticilere ilettiği talepler ise sudan bahanelerle, oyalamalarla erteleniyor.

MBSE öğrencileri tüm bu nedenlerle haklarını geri almak, bu tür uygulamalar karşısında sessiz kalmayacaklarını göstermek amacıyla birleşerek bir komite kurdular ve bir günlük BOYKOT'la yöneticileri protesto ettiler. Daha sonra Duisburg'da bir yürüyüş yapan öğrenciler, dağıttıkları bildirilerle kamuoyunu bilgilendirerek kararlılıklarını dile getirdiler. MBSE öğrencilerinin oluşturduğu komite adına yayınlanan bildirinin bir bölümünü aşağıya sunuyoruz:

"Artık saklanmayacak gerçekler ortadadır. Henüz geçen yılki MBSE öğrencilerinin sahip oldukları birçok haklar bu yıl yöneticiler tarafından gaspedilmiş, öğrencilerin elinden alınmıştır. Öğrencilere kitap paralarını ödeme gibi yeni yükler bindirilmiştir. Bunların kelime anlamı varolan haklarına saldırıdır, sömürüdür.

Neden peki? Neden bu kısıtlamalar ve baskılar?

Almanya her gün derinleşen bir bunalımın içerisinde. Peki kime çektiliyor bunun kahri, cefası? Elbette emekçilere, biz emekçi işçi çocuklarına. İşte sosyal hakların kısıtlanması, işte milyonlarca işsiz ve çiraklık yeri olmayan insan, işte Bafög'den yapılan kısıtlamalar ve diğer yandan silahlanmaya yatırılan milyarlar. İşte Duisburg Man-

nesmann da olduğu gibi babalarımız işveren tarafından ve hükümetin de baskısıyla birçok hakkı verilmeyerek, eline tutuşturulan üç-beş kuruşla Almanyadan zorla kovuluyor ve bizlerin zaten kara olan geleceği kapkaranlık ediliyor.

Yigit MBSE'li Arkadaşlar, Bu sosyal hakkımıza yapılan saldırıya sessiz kalırsak, ileride çok daha büyük saldırılar yapılabilecektir. Zaten onların serbestçe istedikleri sosyal hakkımıza el koymalarına sebep olan sessizliğimiz ve mücadele etmememiz değil mi-

PRİMLİ DÖNÜŞ TUZAĞI!

çıkacağını düşündükleri işsizliğin yükünü bir ölçüde azaltacak ve aynı zamanda işsiz kalacağını hesapladıkları yaklaşık 20 bin Türkiye'li işçiye, özellikle "işsizlik parası", işsizlik yardımı ve sosyal yardım ödeme külfetinden kurtulacaktır. Çalışma Bakanı Blüm'un açıkça belirttiği gibi geri dönüş primlerinin bütçeye yükleyeceği külfet 220 milyon DM'dir. Ancak geri dönecek işçilere ve çocuklarına ödenmesi gerekli çeşitli yardımlar ödenmeyerek bu yoldan 320 milyon DM kar sağlanacaktır.

Blüm'ün söylediği gayet nettir. Bu müstakbel işsizlere burada kalmış olsalar, sadece alacakları yasal yardımlar nedeniyle 320 milyon DM fazla ödenmiş olacaktır. Başka bir deyişle, dönecek işçilerin sadece bu konudaki mevcut yasalara göre dahi hakları olan mablağın yarısı ödenerek, geri dönmeleri sağlanmış olacaktır. Bunun dışında işverenin ödediği emeklilik primleri işyeri emeklilik kasasındaki işveren payları vb. doğal olarak Alman işverenlerinin cebine, kar hanesine girmektedir.

Yasayla amaçlanan üçüncü husus; Alman tekelcilerinin bu yasa ile Türkiye'li işçilerin eşleri ve çocukları ile birlikte geri dönmelerini şart koşarak

dir? İşte bu nedenle şimdiye kadar olduğu gibi dayanışma içerisinde olmamız ve sesimizi yükseltmemiz gerekmektedir. Biz MBSE'nin Nieder Strasse, Hamburg ve Neumühl'deki öğrencilerinden oluşan MBSE KOMİTESİ olarak sizleri hakkımıza yapılan bu saldırıya karşı bir günlük uyarı boykotuna çağırıyoruz. Biz uyarı olarak bütün MBSE'lerdeki arkadaşlar derslere girmeyerek Nieder str. de buluşacağız. Bir kere daha hakkımız geri verilmesini haykıracağız. Birleşince kazanamayacağımız hiç bir hak yoktur!"

çocukları eğitimde olan aileleri bu konuda insani açıdan tam bir açmaz içinde bırakırken, onları toplu halde ve bir an önce, düşünmeye zaman bırakmadan (yasada işsiz kalmakla ülkeyi terketmek arasındaki süre 1 ay olarak belirlenmiştir) taşı tarağı toplayarak ülkeyi terk etmeye mecbur etmektedir. Böylece, 6 Mart seçimlerinde Almanya'da yabancı düşmanlığı sürekli körükleyen partiler en gerici kesimlere verdikleri sözü de bir ölçüde yerine getirmektedir. Bu durum aynı zamanda, yabancı düşmanlığını körükleyecektir.

Yasada bilerek es geçilen çok önemli bir husus da geriye dönecekler ödenmesi gereken 10.500 DM ile çocuk başına 1500 DM primin nereden ve nasıl ödeneceğidir. Bu durum hiç de "iyiye alamet" değildir. Dönecek işçilerimizi bu konuda önemli bir sürpriz beklediği açıktır. İşçilerimizin köprü ve barajlardan sonra E-5 karayolunu da Avrupa'daki işçilerimize satmayı ve onlara bir an önce "köşeyi döndürmeyi" kafasına koyan Süllin Özal hükümetinin yeni bir ketenperesi ile karşılaşmaları ihtimal dahilindedir.

Gerek Alman, gerekse Türk boyalı basının aylardır davul zurna ile "müjdelediği"

sine, demokrasi için, hayat şartlarının iyileştirilmesi için, iş-ekmek-hürriyet için, Cunta ya ve hükümetine karşı kesin, kararlı ve örgütlü bir mücadele

PAPA "KARDEŞİNİ" ZİYARET ETTİ

levizyonları suikastın Sovyet ve Bulgar gizli servislerine düzenlendiği iftirasını yaymaya başlamışlardı. Zamanla bu iftira gerçeklerin sert kayasına çarpmış ve tuzla buz olmuştu. Antonov'un serbest bırakılışı basın-yayın organlarında çok küçük bir yer işgal etmiş, üstelik bu serbest bırakma "sihi durumu bozuk olan Antonov'un evde göz hapsinde tutulacağı" şeklinde sunulmuştu. Bu mantıkla eğer Ağca'nın sihi durumu da bozulsaydı onun da serbest bira-

KUZEY KIBRIS'IN İLHAKI

baştarafı s. 2'de panya Türk burjuvazisinin şovenist, yayılmacı, istilacı amacının bir yansıması olduğu gibi, içeride Cunta'nın ekonomi politikasından bunalmış kitleleri "milli heyecanlar"la uyutma amacını da taşımaktadır.

Ne var ki, burjuvazi tarafından estirilen bu milliyetçilik ve şovenizm kampanyasına "soldan" da katılanlar var. Onlar güya ilerici adına, Kıbrıs'ta cumhuriyet ilanını canda destekliyorlar. Sadece desteklemiyorlar, aynı zamanda, bunu "anti-emperyalist", "anti-amerikan" bir girişim olarak tanıtıyorlar. Yani üç yıldır Cunta'nın her yaptığında bir keramet arayan, her yaptığına hayra yormak için ter döken, ya da ona akıl hocalığına kalkan, Cunta'yı günün birinde ilericiliğe ve sola çekmeğe çalışan bu sözde ilericiler, her defasında hüsrana uğramalarından yeterince ders almamış olacaktı ki, "hah işte bu kez fırsatı yakaladık" gibilerinden bir memnurlukla Kıbrıs'ta "bağımsızlık" ilanı nedeni ile, K. Evren rejimiyle ABD'nin karşı karşıya düşeceğinden ve bu süreçte Cunta'nın giderek anti-Amerikan bir konuma geleceğinden ciddi ciddi umutlanırlar olmuşlardır.

Böylelikle onlar, üç yıldır

bu tür her davranışlarıyla Kenan Evren'in ekmeğine yağ sürdükleri yetmiyormuş gibi, bir kez daha, hem de böylesi önemli bir uluslararası macerada Cunta'nın yanında olmuşlardır.

Bu husus sadece sözkonusu ilericilerimizin fırsatçı ve eyyamcı tutumlarından kaynaklanmaktadır. Bu aynı zamanda onların ideolojisinin ana bileşeni olan kemalizmden ve kemalizmin hamurundaki şovenizmden, ilhakçılık ve yayılmacılık zihniyetinden kaynaklanmaktadır.

Birçok ilerici aydınımız nasıl ki üç yıl önce K. Evren Cuntası anayasayı ve tüm hukuk kurallarını çiğneyerek yönetime el koyduğunda ve ülkede diktatörlüğünü ilan ettiğinde, bunu normal, olağan, kaçınılmaz, gerekli, hatta fay-

ULUSLARARASI CAM

baştarafı s. 3'de yargılanıyor.

İşçilerin seçme ve seçilme hakları tamamen kısıtlandı. Sendikacıların bir siyasi partide görev almaları yasaklandı. Kısaca Cunta'nın hazırlanmış olduğu sendikalar yasası ile bugün Türkiye'deki sendikal eylem sadece adıyla varolup pratikte yoktur.

İşte böyle bir Türkiye'de "demokrasiye geçiş" döneminin başladığı öne sürülüyor. Türkiye'de insan haklarını, demokrasiyi, sendikal hakları yok eden faşist bir Cunta'dan demokrasi beklemek olmaya-

SIYASİ MAHKUMLARLA DAYANIŞMA İÇİN GÖREV BAŞINA

baştarafı s.1'de açıkladı. Gerçekte, bugün ülkemizde her iki yüz yurttaştan birisi ya tutuklu ya mahkum ya da cuntanın gadrine uğramış bir davalıdır...

Faşist Cuntanın bu yoğun saldırıdan beklediği açıktır. İlerici düşüncüyü ve insanca olan herşeyi baskı altına almak halk muhalefetine engellemek. Kısacası, ülkeyi kırkbeş milyonluk bir kışlaya çevirmek...

Yurttaşlar, Bütün bu olup bitenlere "DUR" demek, insanın yarattığı tüm değerlere insanca sahip çıkmak, özgürlük içinde insanca yaşamak mümkündür. Özgürlüğü kazanmak, insan onuruna sahip çıkmak ve onu yükseltmek elimizdedir.

Örgütlü bir halk kendi gücü ile herşeye muktedirdir. Örgütsüz halk ise köledir... Cuntanın bizi tecrit etmesine, ilerici insanlarımızı ve örgütlerimizi yalnız bırakarak nefes alıp verdiğimiz yerden bizi koparmasına, bizi yalnız bırakarak tecrit etmesine dur diyelim...

Cuntanın yalanla, baskı ve zorbalıkla bize dayattığı yaşam biçimine, yani hapisaneyeye, tutukluluğa, işkenceye, işten atılma ve sürgüne karşı çıkalım... Örgütlü bir şekilde karşı çıkalım. Bunun için cuntanın gadrine uğramış tüm insanların birbirleriyle DAYANIŞMASINI ve YARDIMLAŞMASINI sağlayalım.

Hapishanede, tutukevinde, kışlada, işkence tezgahında olan kardeşlerimize sahip çıkmak, Hastaneye düşenlere, yaralılara, sakat kalan arkadaşlarımıza yardımcı olmak, İlerici bir mahkumun ailesine, eş ve çocuklarına maddi-manevi anlamda kol kanat germek, insan olmak demektir.

Yurttaşlar, Tüm cuntaya karşı olanların Dayanışma ve Yardımlaşma içinde olması, düşmanın sadece zorbalık ve yalandan ibaret gücüne karşı çıkmak, onu en zayıf olduğu yerden vurmaktır demektir. Yurt içinde ve yurt dışında mahkumlar, mahkum aileleri, ilericiler, arananlar,

dalı göterek demokrasiye adanmışlar, bugün de aynı Cunta bütün uluslararası ilkeri ve kuralları hiçe sayarak Kıbrıs'ın ilhak yolunda, Kıbrıs'ın bölünmüşlüğü derinleştirmek ve kalıcılaştırmak yolunda yeni bir adım attığında, uluslararası demokratik ve hukuki ilkeri aydınlarımız için gene önem taşımamıştır.

Özetle, Türkiye Cumhuriyeti'nde kudreti elinde tutan Kenan Evren Cuntası yeni bir maceraya girişmiştir. Ülkemize ve halkımıza acı, kan ve gözyaşından başka, yoksulluk ve zulümden başka bir şey getirmemiş olan faşist K. Evren Cuntası, uluslararası arenada siyasal maceralara dala bileceğini, ABD ile yapılan gizli pazarlıklar sonucu ülkeyi binbir badireye sokabileceğini göstermiştir.

cak hayaldir. Türkiye'de demokrasiyi ancak ve ancak Türkiye demokrasi güçleri kendileri uluslararası demokrasi güçlerinin de gösterecekleri dayanışmadan da güç alarak elde edeceklerdir. Burda uluslararası kardeş sendikalara sesleniyorum: onları, Türkiye'de sendikal hak ve özgürlükleri savundukları için bugün Cunta'nın zindanlarında idamla yargılanan ve açlıkla karşı karşıya bulunan sendikacı arkadaşlarımızın aileleri ile somut dayanışmada bulunmaya çağırıyoruz.

kısaca cuntanın gadrine uğramış tüm insanlarımız için güçlü bir kampanyayı hep birlikte gerçekleştirelim.

Böyle bir kampanyayı imkânlarımız ölçüsünde maddi-manevi destekleyelim. Hukuki, maddi-manevi, sosyal, yani her alanda yardımlaşma ve dayanışmayı bilinçle sağlayalım.

Cunta ilerici örgütleri hain ilerici insanları vefasız ve yenik göstermek istiyor. Onun bu oyununu açığa çıkartalım.

Yenilmediğimizi, vefasız olmadığımızı faşist düşmana göstermek için Dayanışma ve Yardımlaşma kampanyasını başarıyla yürütelim.

Öyleyse iş başına!

Yardımlarınızı aşağıdaki konto numarasına "Siyasi mahkum ve tutuklularla dayanışma fonu için" ibaresiyle gönderebilirsiniz.

Stadtparkasse Duisburg.
BLZ 350 500 00
Konto-Nr. 300-132438

BİR ÖLÇÜ RAGOFIX İKİ ÖLÇÜ SU

baştarafı s.1'de buna karşılık da "düşman" ordusunun ilerleyişini durduracak. Böylece yüzbinlerce Alman yurttaşının çoluğuyla, çocuğuyla kül olması bahasına "düşman" durdurulmuş olacaktır.

Aynı atom mayınlarından yurdumuz Türkiye'de de var. Türkiye'nin doğu sınırlarından Orta Anadolu'ya uzanan bir doğrultuda bu bombalar serpiştirilmiş. Kendi halkını yokederek "düşmanla" savaşmak amerikan emperyalizminin ve sirtını ona dayamış yerli egemen sınıfların değil insan hayatına, kendi yurttaşlarının hayatına kaç paralık değer verdiğini çok iyi gösteriyor. Kendi ülkesinde atom bombası patlatmaktan perva duymayanların başka ülkelere halklarına karşı atom bombalarını nasıl canavarca kullanacaklarını bir düşünmek gerek.

24 OCAK'A YENİ ETİKET: ANAP HÜKÜMETİ

baştarafı s. 3'de şük taban fiyat politikası nedeniyle zaten üretim gerilemesi görülen tarımda, şimdi de yüksek faiz yeni bir gedik açacaktır. Halk Bankası kredilerinden zaten yakınmakta olan esnaf, zanatkar ve orta burjuvazi de aynı akıbete uğrayacaktır. Özal, böylelikle tekellere yeni kaynak aktarmı peşindedir.

24 Ocak kararlarının özü, tekeller dışında kimseye hayat hakkı tanımamaktır. Bu öz, Özal programının demagogik cılasının ardından gün gibi parlamaktadır. Hükümet programının şurasına burasına sokuşturulmuş ve artık burjuva hükümet programlarının klasikleşmiş, kalıplaşmış bir kaç kof vaadini pertavsızla bulup, cimbızla ayıklayarak, bunları sanki Özal'ın 24 Ocak kararları "eskisi gibi" uygulamayıp, daha yumşak, daha "politik"

ve "gerçekçi" davranacağını kanıtlarıymış gibi sunmaya ve bu yündeki ham hayallerinin kaynağı olarak göstermeye çalışanlar, çok geçmeden ne yaman bir hata yaptıklarını anlayacaklardır. Fakat yine de, bu kişi ve çevrelerin, tıpkı her gün bir eczaneye giderek inatla "havuç" isteyen taşanını, yanlış yerden yanlış şeyi istemenin cezasını eczane sahibinden yediği yumrukle dişlerini kaybederek çekmesinin ertesi günü, yine aynı yere gidip, bu kez "havuç suyu" istemesi gibi davranmaları şarttır. Tıpkı Türk-iş kongresinde sarı sendikacı çetesinin yaptığı, dişleri dökülmüş Şevket Yılmaz'ın Cunta ve onun "yeni" hükümetinden ağlaya sızlaya "hiç değilse havuç suyu" istemesi gibi...

Halkımız Özal'dan hiç bir şey beklememektedir. Ak-

Öldürülüşünün 35. yılında

Demokratik Edebiyat Geleneğimiz Ve Sabahattin Ali

Batı'da gerçekçiliğin, burjuvazinin iktidarını perçinlediği dönemde hızla yükseldiğini düşünecek olursak, bizde oldukça erken, ama bu nedenle de oldukça hastalıklı bir biçimde serpiydi gözden kaçmayacaktır. Uluslaşma sürecinin notalandığı, burjuvazinin demokratik kültürünün yerini yozlaşmış değerlerin kapladığı ve demokratik geleceğin işçi sınıfınca omuzlandığı batıda, yazar, geleceğe ait hayallerini yitirmiş bir bireydir. Kapitalizm, onurlu olan ne varsa çiğneyip geçmekte, iyi ve güzel olanın tahtına, parayı ve çirkefliği oturtmaktadır. İnsana vereceği güzel bir gelecek yoktur. Tersine hep almakta ve sermayenin kanlı ellerinde kirlenmektedir. Batılı burjuva yazarın, onu bütün olumsuzluğuyla yansıtmaya, gerçekçi bir gözlemle eleştirmeye, buradan, kapitalizmin kendisine ve dolayısıyla insana vereceği bir şeyi olmayışından kaynaklanır. Elbette gidip, daha ilk gençlik yıllarını yaşayan, öfkeli ve deneyimsiz, bilimsel bir dünya görüşünden yoksun, gelecek konusunda hiçbir güvence veremeyen işçi sınıfının yanında saf tutacak değildir. Ya da aristokrasinin altın çağını özleyecek, ya insanlığa karamsar bir tablo çizecek, ya da artık tarih olmuş olmuş burjuva demokratizmini yaşatmaya, diri tutmaya çalışacaktır. Ama bunu, anlattığı dünyanın çirkinliklerini gösterme gereğini, gerçekçi ve eleştirel bir yöntemle yerine getirecektir.

Oysa, gerçekçiliğin yükseliş döneminde, sömürgeleşmekte olan Osmanlı toplumunun yazarın, eski yapının parçalanıp, yerini yeni ilişkilerle bırakmasından henüz umutludur. Yüzyıl geleceğe, batıdaki ilişkilerle dönük bir yazar olarak, gerçekçiliği, eski yapının eleştirisiyle görevlendirilecektir. Ama çok kısa bir süre içinde, ayakları suya erecek, en önce kendisini yaralayan kapitalist ilişkiler karşısında şaşkınlığa düşerek, duygulu ve çarpık bir gerçekçiliğe yönelecek, eski değerlerle yenileri arasında düşsel bir uzlaşmayı "bize özgü" dengeyi arayacaktır. Cumhuriyetin ilk dönemi, gerçekçi yazarın, neye el atsa elinde kaldığı bir dönem olacaktır.

Boşuna bir anlatıştır bu. Tarih kararını çoktan vermiştir! Türkiye, şu ya da bu biçimde, kapitalist ilişkiler ağı içinde yerini alacaktır. Sorun, bu yeni yapının Türkiye'ye ele geçirme süreci içinde, nelerle karşılaşacağının bilinmesidir.

Büyük Ekim Devrimi'nin işçi sınıfına ve insanlığa bütün bir dünyayı kazandırmakta olduğunu yakın gözden Nâzım, burjuva yazarın düştüğü çözümsüzlüğün aşılma gereğini bulmuş bir yazar olarak ülkeye döner. Bu gerçek, işçi sınıfının bilimsel dünya görüşünü edinmiş bulunan ve onu edebiyatın kurtarıcı bilinci yapan sosyalist gerçekçilik tir.

Sabahattin Ali, Nazım'ın eski edebiyatı hurdaya çevirdiği yıllarda, gerçekçi hikayeleri, şiirleriyle, kendisine edebiyat dünyasında yol açmaya çalışmaktadır. Ama bu gerçekçilik, dönemin kof halkçılığını aşan, eleştirel olmakla yetinmeyen, demokrat ve ileri bir öz vardır. Nazım bunu, Sabahattin Ali'nin Resimli Ay dergisinde yayınlanan "Bir Orman Hikâyesi"yle ilgili olarak şöyle açıklar: "Köylü psikolojisinin bütün tutucu ve ilerici yanlarını, ilkel sermaye birikimini yapan egemen güçlerin genişleme yolunda köylüyü nasıl dağıttığını... zeki bir aydınlık içinde görüyoruz." Yıllar sonra, ilk hikayesini, polis kara listesindeki Resimli Ay dergisine verişyle ilgili olarak şunu söylüyor: "İlk yazısını bize getirdi, Sabahattin'in anti-empyalist, demokratik temayülünü gösteriyordu."

Sabahattin Ali'nin "İnkılapçı, demokrat" gerçekçi özelliğini, kendi sözleri'nde yeterince aydınlatmaktadır: "Edebiyat... bir nevi propaganda. Ben hiç bir zaman sanatın maksatsız olduğuna kâni olmadım. Sanatın bir tek ve sarıh maksatı vardır: İnsanları daha iyiye, doğruya, daha güzele yükseltmek, insanlarda bu yükselme arzusunu uyandırmak."

İşte onu eleştirel gerçeklerden ayıran, hem de nitel anlamda ayıran edebiyata yüklediği bu işlevdir. Burjuva gerçekçi yazar, insanlığın durumunu kavrayamaz, ancak yansıtır. Bu miyopluk, insanlığın kurtuluşunu gösterme, dahası görme çabasından alıkoymuyor onu. Kapitalizmin yıkıcılığını ve insanı derinliği, erdemleri, yücelikleri karanlığa gömüştüğünü tasvir eder yalnızca. Elbette bu kadarı bile, azımsanmayacak bir başarıdır ve insanda kurtuluşunu kapitalizmin dışında arama ihtiyacını doğurur. Ama o kadar!

Oysa gerek Rus demokratik edebiyat geleneği, gerekse Türk edebiyatında Sabahattin Ali'nin başlattığı çığır, gerçekçiliği evrilişi içinde ilerler ve onun gelecekteki alacağı yönü okuyucuya duyurur. Sabahattin Ali'yi bu noktaya getiren şey, yerli burjuvazinin ilerici özünü yitirmesi ve köylülüğün, emekçi sınıfların demokrat ruhunu gözlemesi değildir yalnızca. Rus demokrat edebiyat eleştirisini yakından tanınması da değildir. Sosyalizmin, Sovyetler ülkesinde maddi bir gerçeklik olarak yükselişi ve artık bastığı top- rak ayağının altında kaymak- ta olan ve çareyi faşizmde arayan emperyalist dünyanın da işçi sınıfının mücadelesiyle çö- kertilmekte oluşudur. Bu so- mut olayı konu edinen ve ken- di diyalektiği ile kavgaya gi- ren yeni bir edebiyatın, sosya- list gerçekçi edebiyatın doğu- şudur. Yanıbaşında, önünde, bu edebiyatın evrensel düzey- de, gözde yaratıcılarından Na- zım gibi bir devin bulunması- dır.

Nitekim, burjuva gerici sa- nat anlayışına karşı, "sanat gaye değil, vasıttır. Gaye ha- yatdır." görüşünü savunması, bunu eserlerinde devrimci-de- mokratik bir öze sergilemesi; bütün bu etkileri sağlam bir bi- leşimde özümlemesi sonucu mümkün olmuştur. Eserlerin- de, dönemin kapitalist ilişki- lerinin, metropol şehirden kırsal kesimlere doğru yayılarken yarattığı yıkımın, canlı bir bi- çimde yansması, işte bu der- rin kavrayışın sonucudur. Ama o ne bu durumu tasvir et- mekle yetinmiş, ne de buna hayıflanmıştır. Tersine, bir çok hikayesinde, çelişkiler yu- mağının bağrındaki yeni tohum halinde gelişeni sezmiş- tir. "Hepsi hayata birer mik- tar kin borçlu" olan ve kapita- lizmin yoksullaştırıcı gücü karşısında yarı-aydın serse- riler, düşkünler olmaktan kur- tulamayan amaçsız insanların faşist örgütlerin agzına nasıl yakalandıklarını anlattığı "İ- çimizdeki Şeytan"da, faşiz- min vurucu gücünü ve tabanı- nı çok önceden gösterebilmiş- tir. Yalnızca onu değil, faşiz- mi hangi güçlerin durduraca- ğını da: "Bugün burada su- rada teker teker yaşayan ve çalışanlar, yarı birleşince bir kuvvet olacaklar ve en kuvvet- li silah; haklı olma silahını el- lerinde tutacaklardır."

Sabahattin Ali, "Kitle ile ısr- trap çekmeyen, halkın sevin- ci ile yüzü gülüp onun isyanı ile şaha kalkmayan" bir yaza- rın halkçı olamayacağını öne sürer. Halkçılığın gerçekçilik- le bütünleşmediği bir edebiya- tın, gerçek hayatı ve insanı kavrayamayacağını savunur. Ama bunu, yazar için olduğu kadar, halkçı geçinen aydın- lar içinde geçerli görür. "Kö- pek" hikayesindeki mühendis- le köylü arasında geçen konu- şma, bir kaç cümle ile aslında bütün bir devrin "Köycü" ay-

dınlarını mahkum eder:

— Ne diye cevap vermiyo- run, dedi (mühendis). Bak biz seninle nasıl alâkadar oluyo- ruz. Sen bizim köylü kardeş- imizsin biz de sizdeniz.

Çoban alâka ile sordu:

— Kimlerdensiniz?

Burada "kimlerdensiniz" sorusu, bu tek kelimelik cüm- le, gerçekte aydınların suratı- na tokat gibi indirilmiş bir ce- vaptır. Yine burada Sabaha- ttin Ali'nin popülizme düşme- diği, tipik burjuva aydın şar- latanlığını ve onun yakayı nasıl ele verdiğini göstermek amacıyla olduğu belirtilmeli- dir.

Sabahattin Ali, Türk de- mokratik edebiyat geleneği- nin öncüsüdür. Lenin'in Bi- linsky Dobruyubov, Çerni- şevski'yle övünmesi ve onları işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrat aydınların öğretme- ni olarak nitelemesi ne kadar yerindeyse, Türkiye'de ilerici- demokrat kültür ustalarının o- nunla övünmesi ve ondan ders- ler çıkarması, o kadar yerin-

dedir. Marko Paşa'da, 1947'de çıkan bir yazısındaki şu cüm- leler, bugün de her demokra- tın altına imza atabileceği bi- bilinç ve yetkinliktir.

"Biz istiyoruz ki, bu mem- lekette yapılan her iş, üç beş kişinin çıkarına değil, bu top- rakları dolduran milyonların yararına olsun."

"Biz istiyoruz ki, bu top- raklar üzerindeki insanlar, ka- falarında taşıdıkları fikirler- den dolayı değil, bu yurdun ve bu halkın yararına yahut zararına yaptıkları işlerden hesap versinler."

"Biz istiyoruz ki, şu top- raklar ve onun üzerinde yaşı- yan insanlar, hiçbir yabancı devletin oyuncakı olmasın."

Şimdi kimileri hâlâ şunu tartışıyor: Sabahattin Ali ya- şasaydı, eserini sosyalist ger- çekçi boyutlara ulaştırır mı- ydı?

Biz, bu soruyu şöyle soru- yoruz: Görevini yapmasaydı, en verimli çağında katledilir miydi?

Y. GÜNEY'İN YENİ FİLMİ: DUVAR

Şurası bir gerçek, özellikle son yıllarda yeni yönetmenle- rimizin olağanüstü çabalarıyla yaptıkları filmler, dışarda ger- çekten kayda değer başarılar gösteriyor. İşte, geçen sene Berlin Film Festivalinde, "Gü- miş Ayı" ödülünü kazanan "Hakkâri'de Bir Mevsim"den sonra, şimdi de yönetmenli- ğini Yılmaz Güney'in yaptığı "DUVAR" filmi oynuyor, Berlin sinemalarında.

"DUVAR" hakkında, Tür- kiye'deki sanat basınında ol- masa bile, Avrupa'da çok söz edildi. Hatta film daha ortaya çıkmadan hakkında olumlu o- lumusuz eleştiriler yapıldı. Her- halde bunun nedeni filmin yö- netiminden kaynaklanıyor. Çünkü, Yılmaz Güney gerek si- nema sanatı alanında gerekse politik alanda, son yıllarda a- dından çok söz edilen kişi- lerden biri oldu. Zannediyo- rum "Düvar" eğer başka bir yönetmen tarafından çevril- seydi şimdiye kadar yapılan değerlendirmeler biraz daha farklı olurdu.

Film, Türkiye'deki cezaev- lerinde tutuklu insanların gün- lük yaşayışlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, acılarını, duy- gularını konu almış.

Yüzlerce çocuk, kadın ve erkek mahkumun cezaevi yö- netimiyle, gardiyanlarla ilişki- leri ve bu ilişkilerden doğan bir sürü sorunlar. Bugün Avru- pa kamuoyunda en çok sözü edilen siyasi mahkumlar ise pek görünmüyorlar filmde. Sa- dece bir sahnede, fayet güzel kıyafetleriyle sabah sporu ya-

pyorlar, devrimci marşlar söy- leyerek. Anlatılmak istenen belki de bu değil, ama ister is- temez siyasi mahkumların di- ğer mahkumlara nazaran daha iyi koşullarda yaşadığı izleni- mi çıkarıyorsa. Bunun yanı sıra bazı sahneleri yorumlamak mümkün değil. Örneğin düğün sahnesindeki öldürme olayı- nın, filme bir bağlantısını kurmak çok zor. Buna başka bir örnek ise, iyi ve kötü gar- diyanların, hiç bir siyasi bilin- cin rol oynamamasına rağmen, çocuk mahkumlara farklı dav- ranışları. Çocuklara gayet iyi muamele yapan, son derece in- sancıl gardiyan (Tuncal Kur- tiz) neden iyi? Bir siyasi bilin- çin ürünü mü, yoksa tamamen bir rastlantı mı? Eğer rastlan- tıysa bunu filmde işlemenin anlamı ne? Hepsinden önemli- si, tüm film boyunca gördüğü- müz her şeyin niçin yapıldığı- nı, neden mahkumlara bu ka- dar kötü davranıldığını, ceza- evlerindeki bu durumun, kötü gardiyan, kötü cezaevi yöneti- mi meselesi yoksa başka ne- denlerinin mi olduğunu an- lamak zor.

Daha önceden söylediğim gibi sinemada, gerçeği, olayla- rı olduğu gibi anlatmak her za- man konunun anlaşılmasına yardımcı olmuyor. Sinemada, kendi tekniği ve özelliği açı- sından yararlanılacak bir çok şey vardır. Önemli olan ne ya- pacağına, neyin anlatılmak is- tenildiğine karar vermektir.

OZAN'A SAHİP ÇIKALIM

Halkını, insanları seven, i- yiden, güzelden ve yarımdan yana olan ne varsa onlar için şiirleriyle, öyküleriyle; sözün özü, kalemiyle yıllardır müca- dele eden toplumcu yazar Ha- san Hüseyin Korkmazgil'in kalemi bir yıldır suskun.

O' bugüne kadar yayımla- nan 20 yapıt verdi. Bunlardan 11'i şiir, 3'ü öykü, 3'ü çocuk kitapları, 2'si çalışma ve biri de gezi anıları. Kendi alanında sayısız konferanslar ve diğer toplumsal çalışmaları o'nun mücadelesi içinde yer aldı. Denilebilir ki; bu kadar yapıtı yaşamının kısa bir kesitine sığdırmış. Şiir kitapları ara- sında en çok basılan ve en çok satan KIZILIRMAK adlı yapı-

tının ilk baskısı 1966'da yapıldı. Ve zamanın iktidarı ile ba- şı derde girdi. KIZILIRMAK için üç yıl hapisle uzun süre yargılandı. Üç ay kadar mev- kuf kaldı. Bu kitabın 6. baskı- sı 1981 yılında yapıldı. Diğer şiir kitaplarından "OĞLAK" 3 kez, ACIYI BAL EYLEDİK 3 kez basıldı. Kızılirmak adlı yapıtı Venedik üniversitesi yayınladı 1972 yılında Prof. Scarcia'nın önsözü ile İtalyan- ca yayınlandı.

Kalemi suskun dedik o- zan'ın. Tabii ki; onun yüreği susmaz. Yüreğini halkına, iyi- ye, güzele, yarına adayan tüm ozanlar gibi...

Hasan Hüseyin şimdi Tür- kiye'de bir hastanede yatıyor. Yaşamla ölüm arasında, bakı- mı ve tedavisi ise bir hayli pa- raya bağlı. Oysa; yüreği zen- gin, cebi yoksul ozan'ın. Hal- kının çoğunluğu gibi... Ozan' a sahip çıkmak gerek...

Yoksa, onu, hastane ka- pısına bırakırlar, Türkiye' de tüm yoksullar gibi...

Ozan'ın hastane masrafla- rına, karınca kararınca katkı- da bulunmak isteyenler bu- nun için açılan; TÜRKİYE İŞ BANKASI ÇAĞALOĞLU ŞUBESİ 2188 numaralı hesa- ba yatırmalıdır katkılarını.

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞCI

ASKERİ KOMÜNİZM: 1918-1920 yılları arasındaki iç savaş ve emperyalist devletlerin Sovyetler Birliği'ne karşı giriştikleri askeri saldırı döneminde Sovyet devletinin (proletarya diktatörlüğünün) güttüğü ekonomi politikası. Tarımsal ürün fazlasının devlet tarafından alınması, ser- best alım-satımın kaldırılması ve şehirle köy arasındaki ü- rün değişiminin uygulanması, yiyecek ve giyeceklerin as- kerî usulle dağıtılması, özel ticaretin tamamen yasaklan- ması, sanayi üzerinde tam kontrol, üretimin savunma ge- reksinimlerinin emrine verilmesi, "işlemeyen işlemez" ilkesi gereğince herkese çalışma yükümlülüğü, askeri ko- münizmin belli başlı nitelikleriydi. Bu durum sosyalist toplum gelişmesinin zorunlu bir evresi değildi. 1921 yı- lında Yeni Ekonomi Politika (NEP) ile değiştirildi.

ASKERSİZLEŞTİRME: Bir devletin, ülkesinde, askeri güç, askeri üs, savaş sanayii bulundurmasının, uluslararası anlaşma ile tamamıyla ya da kısmen yasaklanması.

ASKERSİZLEŞTİRİLMİŞ BÖLGE: Uluslararası anlaş- malar gereğince, bir devletin ülkesinin bir kesiminin as- kersizleştirilmesi, orada askeri güç bulundurmasının, sa- vaş sanayii kurmasının yasaklanması.

ASKETİZM(ÇİLEÇİLİK): Dünya nimetlerini yadsıyan, dinsel ahlak görüşü. Buna göre "ahlâksal yetkinliğe" u- laşmak, "tanrıya yaklaşmak" isteyen bir insan, dünyanın tüm nimetlerinden vazgeçmelidir. "Vücutun tüm istekle- rini önlemeli, bir yana çekilerek, yokluk ve çile içinde yaşamalıdır. "Asketizm", gerici bir teoridir. Emekçileri kurtuluş ve yaşayış koşullarını iyileştirme savaşımından saptırma amacını gütmektedir. İnsani her yanlı ve uyum- lu geliştirmeyi ödev bilen bilimsel sosyalist ideolojiye ta- mamen aykırıdır.

ASYA VE AFRIKA HALKLARI DAYANIŞMA ÖRGÜ- TÜ: Asya ve Afrika ülkelerindeki geniş sosyal çevrelerin uluslararası örgütü. Ocak 1958'de Kahire'de toplanan Asya ve Afrika Halkları Dayanışma Konferansında kuruldu. Merkezi Kahire'de. Örgüte, ulusal dayanışma komiteleri ve örgütün amaçlarını destekleyen toplumsal-politik ör- gütler üye olabilir. Yönetim organları şunlardır: Konfe- ranslar, Konsey, Yürütme Komitesi ve sekreterlik. Ulusal kurtuluşları için savaş yürüten halklara maddi yardım yapmak amacıyla Afrika-Asya Dayanışma Fonu meyd- na getirilmiştir. Örgütün amacı, Asya ve Afrika halkları- nın emperyalizme ve sömürgecilğe karşı savaşını koordi- ne etmek, henüz kurtulmamış halkların kurtuluşunu ça- buklaştırmak ve onların ekonomik, sosyal kültürel geli- şmelerini sağlamak. Örgüt, genel ve tam silahsızlanmadan, uluslararası gerilimin yumuşatılmasından yanadır.

AŞAMA: Bir toplumsal-ekonomik formasyonun tarihsel gelişmesinde bir dönem. Bir formasyonun aşamalarından nicel ve nitel ayrımlar vardır. Fakat bu ayrımlar, çeşitli toplumsal-ekonomik formasyonlar arasındaki ayrımlar gi- bi derin değildir. Bu yüzden, bir aşamada diğerine geçiş, sosyal devrimler yoluyla değil, bir aşamanın diğerine gi- derek girmesi ile gerçekleşir. Her aşama, formasyonun karakteristik niteliklerine sahiptir. Marksizm-Leninizm klasikleri şunu öngörmüşlerdir: Komünist formasyonun gelişmesi iki aşamada geçecektir: Birincisi, alt aşama, sos- yalizmdir. İkincisi üst aşama komünizmdir. Komünist for- masyonun bu aşamaları arasında esaslı ayrımlar vardır. Fakat, üretim araçları üzerindeki toplumsal mülkiyetin e- gemen oluşu, sömürücü yokluğu, üretimin amaçları, top- lumun planlı gelişmesi gibi komünist formasyonun ana nitelikleri, her iki aşamada da karakteristik çizgilerdir.